

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту
(найменування кафедри)

Допущено до

Завідувач

(підпис)

“ ”

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття освітнього ступеня бакалавр

зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»

(шифр та найменування спеціальності)

за освітньою програмою «Облік, аудит і податковий консалтинг»

(назва освітньої програми)

на тему: «Облік та контроль операційних витрат у системі управління підприємством на прикладі ТОВ «ТОВ «ТЕКСТРЕЙД»

Виконавець:

Студент

4 курсу ФМОІТ

Панфілов Максим

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

Д.е.н., професор

(науковий ступінь, вчене звання)

Лоханова Наталія
(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Одеса 2024

ЗМІСТ

ВСТУП.....	2
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ КОНТРОЛЮ І АНАЛІЗУ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ НА ПІДПРИЄМСТВІ	4
1.1. Поняття виробництва, виробничі процеси на підприємстві.....	4
1.2. Методичні підходи до аналізу виробництва продукції на підприємстві	9
РОЗДІЛ 2 ОБЛІК, АНАЛІЗ І КОНТРОЛЬ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ НА ПІДПРИЄМСТВІ ТОВ «ТЕКСТРЕЙД».....	14
2.1. Загальна характеристика діяльності підприємства.....	14
2.2. Облік і контроль виробничих процесів на підприємстві	19
2.3. Аналіз виробничих процесів підприємства.....	40
РОЗДІЛ 3 РОЗРОБКА РЕКОМЕНДАЦІЙ ЩОДО ПОКРАЩЕННЯ ВИРОБНИЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТОВ «ТЕКСТРЕЙД»	43
3.1. Напрямки вдосконалення обліку, контролю і аналізу виробничих процесів підприємства	43
3.2. Розробка нової продукції для підприємства	45
3.3. Оцінка ефективності рекомендацій	52
ВИСНОВКИ.....	54
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	56

ВСТУП

Однією із принципових умов ефективного управління виробничим підприємством в ринкових умовах є наявність повної, достовірної та оперативної інформації про витрати, які формують собівартість виготовленої продукції. Цю інформацію має сформувати система обліку витрат виробництва, яка може бути визнана центральною підсистемою в інформаційній системі бухгалтерського обліку на виробничому підприємстві. Від належної організації процесів обліку витрат виробництва та калькулювання собівартості продукції залежить якісний рівень управління підприємством, ступінь впливу результатів діяльності певних підрозділів на підвищення ефективності виробництва, раціональне планування якісних та кількісних показників діяльності та оптимальне ціноутворення. В підсумку рівень організації обліку витрат на виробництво та формування собівартості продукції впливатиме на результативність роботи та відповідно на конкурентоспроможність виробничого підприємства.

Процес виробництва потребує залучення відповідних основних та оборотних засобів, а також праці найманих працівників. Вартість використаних матеріальних та трудових ресурсів формує витрати виробництва. Собівартістю продукції називають сукупні витрати підприємства на виготовлення та реалізацію продукції у грошовому виразі. Розрахована таким чином собівартість є повною, адже вона включає витрати як на виробництво, так і на реалізацію продукції. Якщо ж систематизувати лише витрати на виробництво, буде сформована так звана виробнича собівартість продукції. Розмір собівартості є одним із показників ефективності виробництва, адже таким чином визначається, скільки вартує підприємству виготовлення та реалізація продукції. За відповідного рівня якості (що означатиме на конкурентному ринку певну ціну реалізації) – чим нижча собівартість продукції, тим ефективнішим є виробництво. Зниження собівартості дає змогу підприємству почувати себе впевнено на конкурентному ринку.

Питання обліку витрат виробництва та калькування собівартості продукції постійно привертають увагу багатьох вчених-економістів, адже є надзвичайно актуальними як для економічної науки, так і для підприємницької господарської практики. Значна увага цим питанням приділяється в роботах Ф. Ф. Бутинця, С. Ф. Голова, З. В. Гоцайлюка, Б. М. Литвина, М. Р. Лучка, В. Ф. Палія, М. С. Пушкаря, В. В. Сопка, М. Г. Чумаченка та інших. Отримані за підсумками багаторічних досліджень результати щодо теоретичних та практичних напрацювань з проблематики вдосконалення обліку витрат на виробництво та калькулювання собівартості продукції мають велике значення для вдосконалення інформаційного забезпечення управління витратами на вітчизняних виробничих підприємствах.

Мета дослідження – розробка рекомендацій по покращенню виробничої діяльності підприємства.

Завдання дослідження:

- визначити поняття виробництва, виробничих процесів на підприємстві;
- описати методичні підходи до аналізу виробництва продукції на підприємстві;
- навести загальну характеристику діяльності підприємства;
- описати облік і контроль виробничих процесів на підприємстві;
- провести аналіз виробничих процесів підприємства;
- визначити напрямки вдосконалення обліку, контролю і аналізу виробничих процесів підприємства;
- розробити нову продукцію для підприємства;
- оцінити ефективність рекомендацій.

Об'єкт дослідження – виробничі процеси ТОВ «ТЕКСТРЕЙД».

Предмет дослідження – управління облом, аналізом і контролем виробництва продукції на підприємстві.

Теоретична база дослідження представлена книгами, статтями, інтернет-джерелами з питань організації обліку і контролю виробництва на підприємстві, проведення аналізу його ефективності.

Інформаційна база дослідження представлена даними ТОВ «ТЕКСТРЕЙД».

При написанні дослідження використані методи узагальнення та систематизації, методи економічного аналізу, інвестиційний аналіз.

РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ КОНТРОЛЮ І АНАЛІЗУ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ НА ПІДПРИЄМСТВІ

1.1. Поняття виробництва, виробничі процеси на підприємстві

У сучасних умовах ефективне виробниче середовище на підприємстві є ключовим фактором для забезпечення його конкурентоспроможності та стабільності на ринку. Економічні чинники впливають на усі аспекти діяльності підприємства, включаючи виробничі процеси, фінансову стійкість та прибутковість.

Економічні фактори виробництва визначаються як ключові складові економічної системи підприємства. Вони включають фінансові ресурси, людський потенціал, сировинну базу, технічне оснащення та ринкові умови. Фінансовий капітал та людські ресурси впливають на ефективність виробничого процесу. Сировина та технічне обладнання визначають можливості виробництва. Ринкова кон'юнктура та політичні чинники впливають на конкурентоспроможність підприємства. Оптимальне управління цими факторами сприяє успіху та стійкості підприємства. На ефективність виробничого середовища також мають вплив макроекономічні чинники та складові і забезпеченість внутрішніми ресурсами. Аналіз цих факторів дозволяє виявляти потенційні можливості для оптимізації та покращення продуктивності підприємства [12, с. 333-337].

Наступним ключовим етапом у розвитку підприємства є оптимізація виробничого середовища. Останнє включає в себе раціональне використання ресурсів, впровадження інноваційних технологій та управлінських підходів. В свою чергу формування ефективних фінансових стратегій, управління витратами та впровадження інновацій сприяють підвищенню продуктивності та конкурентоспроможності підприємства.

Обґрунтована система таких підходів дозволяє підвищити результативність та конкурентоспроможність підприємства в сучасних умовах глобального ринку [32].

Головною метою операційного менеджменту є формування ефективної системи управління операціями у виробництві. Об'єднання основних чинників і аспектів діяльності підприємства вимагає, щоб цей процес здійснювався на основі раціонального управління операціями. Важливим елементом в системі операційного менеджменту є організація ефективного виробничого процесу. Виробничий процес - це цілеспрямоване, постадійне перетворення початкової сировини і матеріалів в готовий, заданої властивості продукт, придатний до споживання або до подальшої обробки на іншому підприємстві в інших умовах виробництва; він являє собою сукупність взаємопов'язаних основних, допоміжних і обслуговуючих процесів праці та знарядь праці з метою створення споживчих вартостей - корисних предметів праці, необхідних для виробничого або особистого споживання. Сукупність і взаємозв'язок основних, допоміжних

і обслуговуючих процесів утворюють структуру виробничого процесу. Від правильної і раціональної організації виробничих процесів залежать результати виробниче-господарської діяльності підприємства, економічні показники його роботи, собівартість продукції, прибуток і рентабельність виробництва, величина незавершеного виробництва і розмір оборотних коштів. Таким чином, основною метою менеджменту в управлінні виробництвом є досягнення раціонального функціонування виробничих підрозділів внаслідок керівництва «зверху» шляхом створення адаптивних інформаційних систем, використання складного набору оптимізаційних моделей і кількісних методів, здатних швидко виявити і запропонувати варіант ліквідації будь-якого незапланованого відхилення на будь-якому етапі виробничо-збутового циклу.

Організація виробництва - задача оптимального використання ресурсів на сучасному підприємстві. Сучасна організація виробництва займається передусім застосуванням технічних засобів, а також методів дослідження операцій для підвищення ефективності і продуктивності роботи [6].

Поняття «організація виробництва» розглядають за різними функціональними видами діяльності (рис. 1.1).

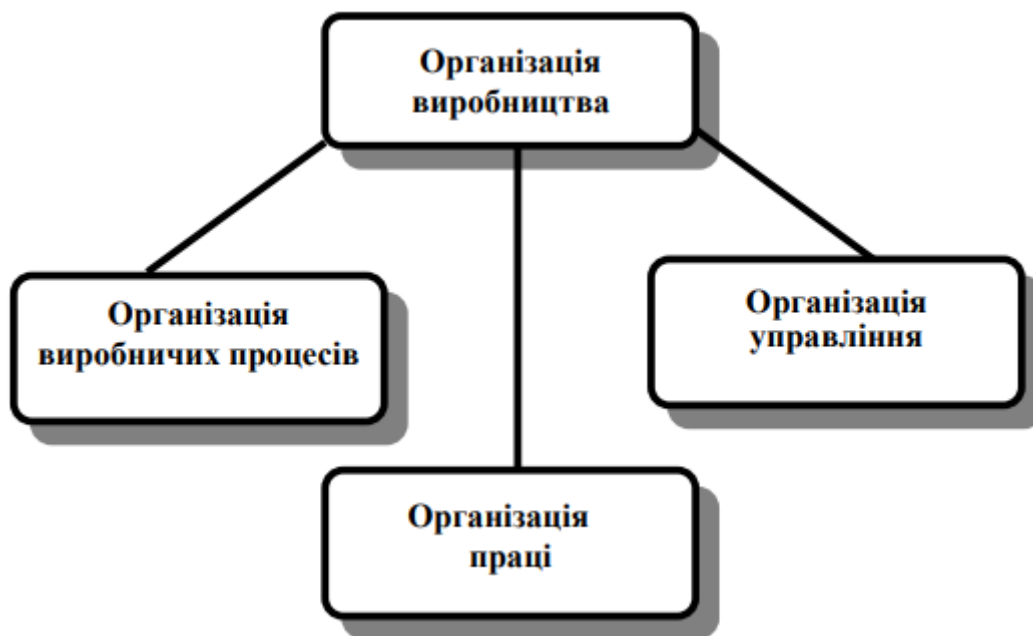

Рис. 1.1. Основні функціональні види організації виробництва

Джерело: [15, с. 8-9]

Під організацією виробництва розуміють координацію та оптимізацію в часі й просторі всіх трудових та матеріальних елементів виробництва для забезпечення реалізації встановлених цілей і завдань. Основою організації виробництва є відносини на рівні всіх ланок виробництва, а саме промисловості загалом, окремих галузей чи підприємств, цехів, ділянок та окремих робочих місць [15, с. 8-9].

Виробничий процес (ВП) – це сукупність взаємозалежних процесів праці разом із природними процесами (а саме охолодження відливків, сушіння пофарбованих деталей і т. ін.), в результаті проходження

яких вихідні матеріальні ресурси (матеріали, сировина, комплектувальні вироби, напівфабрикати) перетворюються на готову продукцію.

Технологічний процес – це основна частина певного виробничого процесу, під час якої відбувається цілеспрямований вплив на предмет праці з метою зміни та (або) визначення його стану.

Основні виробничі процеси – це ті, які забезпечують безпосередньо вироблення продукції, на якій спеціалізується дане підприємство.

До допоміжних належать виробничі процеси, результати яких безпосередньо використовують в основних процесах або забезпечують їх безперебійне й ефективне здійснення.

Обслуговувальні виробничі процеси – це певні процеси з надання послуг, необхідних для здійснення основних і допоміжних процесів.

Управлінські процеси – це процеси, під час яких розробляють та ухвалюють рішення з регулювання й координації процесу виробництва, проводять контроль точності реалізації програм, аналізування та облік проведеної роботи; ці процеси часто переплітаються з виробничими процесами [15, с. 40-41].

Виробничий процес підприємства (план виробництва і реалізації продукції) - це процес діяльності з виробництва і постачання споживачам продукції у деталізованій номенклатурі, асортименті, потрібної якості і графіку як клієнтам обіцяють поставити.

Маркетинг стає основою для виробництва готової продукції та її продажу на ринку. Це означає, що підприємства повинні задовольняти потреби клієнтів, тобто має бути реальна потреба в певних продуктах, а не в тому, що підприємства хочуть або можуть виробляти. У боротьбі за конкуренцію в умовах ділового ринку дуже важливо, щоб бізнесу був орієнтований на потреби клієнтів. В успішному бізнесі компанія широко досліджує продукт, щоб визначити відповідність і обсяг продукту запитам споживачів. Крім того, роль маркетингу не обмежується виявленням потреби, а й робить це шляхом виведення на ринок нових продуктів із новими моделями. Важлива частина цього бізнесу – програма «поліпшення» товару на ринку і т.д. [3].

В основному процес формування виробничої програми зводиться до: рис. 1.2.

Тому варто зазначити, що дослідження ринку, конкурентів, попиту та споживачів відіграють важливу роль у розробці плану виробництва. Вивчення ринку, на якому компанія планує продавати свій продукт, є важливою частиною фінансового аналізу. Згодом виробництво та продаж продукції для задоволення потреб суспільства є метою роботи компанії, щоб забезпечити компанію прибутком [16].

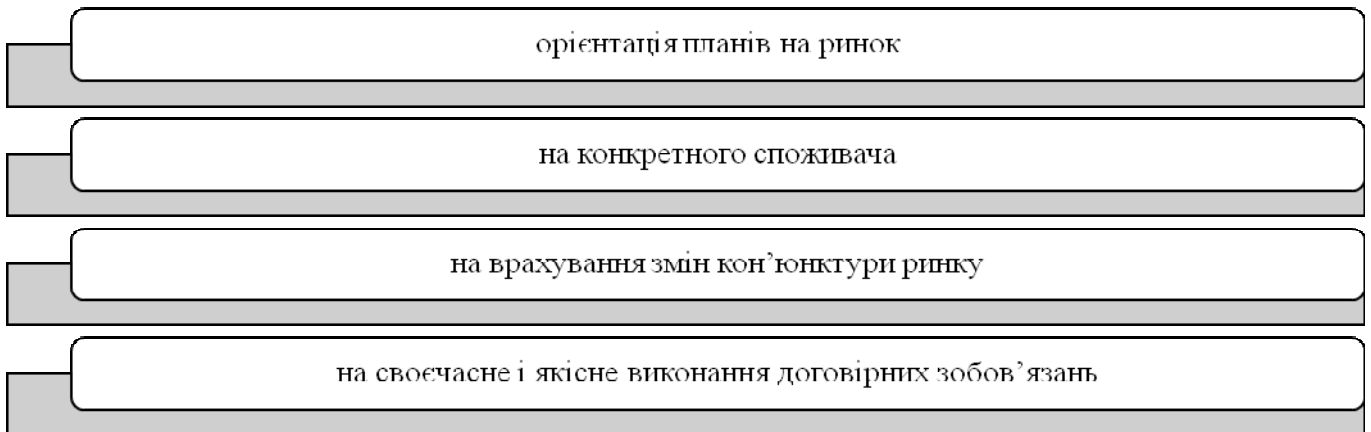

Рис. 1.2. Орієнтація процесу формування виробничої програми

Джерело: [16]

При плануванні програми необхідно використовувати: рис. 1.3.

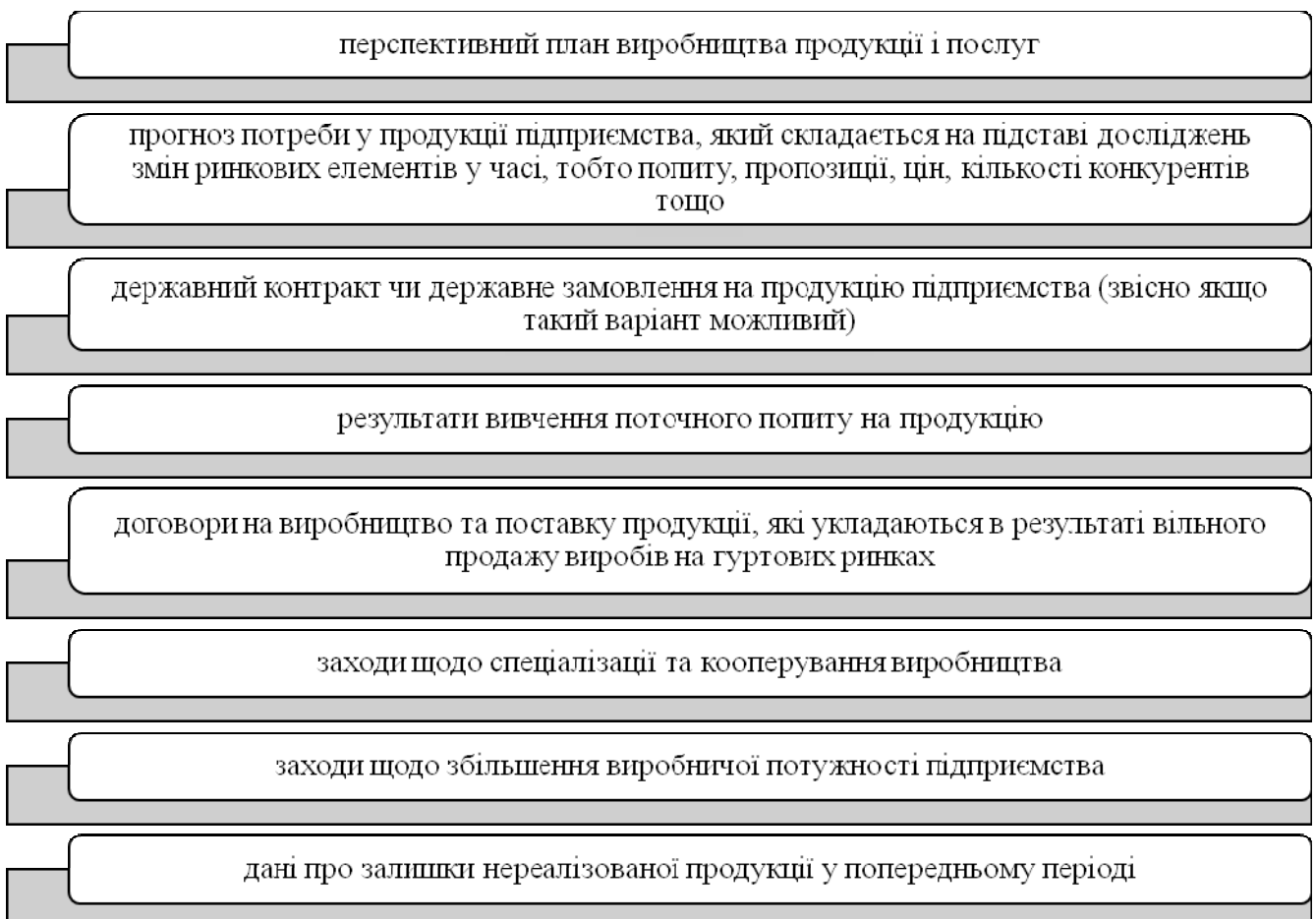

Рис. 1.3. Інформація для якісного формування виробничого плану

Джерело: [24, с. 7-15]

Особливістю є те, що це вичерпний документ, який описує всі важливі аспекти виробництва продукції підприємства. Він розглядає різноманітні проблеми, з якими стикається підприємець, і

представляє рішення, спочатку на папері, перш ніж підприємець перейде до практичної сторони. При цьому слід зазначити, що принципи управління за допомогою таких планів повинні передбачати кілька напрямків розвитку бізнесу. Важливою частиною розробки продукту є оцінка того, як компанія буде розвивати його надалі. І одним з найважливіших етапів виробничого процесу є визначення потреби в робочій силі, матеріалах і грошах. Таким чином, одна з основних функцій виробничого плану полягає в тому, щоб показати, що підприємство має реальні виробничі потужності, здатне виробляти необхідну продукцію і має час для закупівлі необхідних товарів. Виробничий план доцільно починати з короткого опису виробничого процесу, тобто з опису основних видів діяльності в їх процесі. Також необхідно визначити зовнішні чинники (насиченість ринку аналогічною продукцією, конкуренція між іноземною продукцією та внутрішнім ринком тощо), які можуть вплинути на процес виробництва або зменшити переваги, які надає бізнес [29]. **Ошибка! Источник ссылки не найден.**].

Виробничу програму оптимізують за наступними цілями: виготовлення необхідної кількості продукції; визначити можливості виробництва та економічні обмеження розширення виробництва. Основою для створення виробничого плану може бути генеральна мета, простий план і обрана майбутня стратегія продажів. По суті, прийнята в стратегічному плані базова стратегія може бути виробничою або товарною. Суть виробничого планування полягає в тому, що розвиток бізнесу, зокрема зростання продажів, може бути досягнуто за рахунок підвищення якості продукції [1, с. 717-722].

В наш час все розвивається та модернізується, з кожним роком бізнес впроваджує нові методи в свою діяльність, виробнича програма підприємства також має бути інноваційною для ефективного розвитку підприємства. Впровадження технологічних інновацій у виробничу діяльність підприємств є важливим аспектом сучасного бізнесу, оскільки технологічний прогрес стає основою конкурентоспроможності та успіху організацій у глобальному ринковому середовищі. Запровадження нових технологій виробництва та процесів дозволяє підприємствам підвищити продуктивність, знизити витрати, покращити якість продукції та отримати конкурентну перевагу.

Впровадження технологічних інновацій на виробничих підприємствах виступає важливим фактором для їхнього зростання та конкурентоспроможності. Інновації можуть внести значні позитивні зміни в функціонування підприємства, прискорити виробничі процеси, покращити якість продукції та збільшити його прибутковість [31, с. 21-24].

Модернізація виробництва необхідна, щоб підтримувати високий рівень конкуренції. Вона передбачає використання у виробництві як нових машин та інструментів, так і сучасних цифрових та інформаційних технологій для підвищення якості кінцевого продукту. Термін «модернізація» вживається в діловій літературі як вдосконалення. Завдання вдосконалення традиційних виробничих процесів включає перебудову структури, розподілу продукції та технічної бази, створення сучасних технологій і конкурентоспроможної продукції з новим змістом. Таким чином, модернізацію можна розглядати як комплексний, глобальний процес, що відбувається в кількох секторах економіки та характеризується диференціацією функцій та створенням відповідних сучасних форм інтеграції [11].

Переваги впровадження технологічних інновацій:

1. Підвищення продуктивності: Використання нових технологій може істотно підвищити продуктивність виробничих процесів. Використання автоматизованих систем, роботів та інноваційних технологій дозволяє скоротити час виробництва, зменшити витрати на робочу силу та збільшити обсяги виробництва.

2. Поліпшення якості продукції: Завдяки впровадженню нових технологій можна значно покращити якість виготовленої продукції. Сучасні технології дозволяють контролювати якість на кожному етапі виробництва, знижують ризик появи дефектів та підвищують задоволення клієнтів від придбаного товару.

3. Зменшення витрат: Застосування нових технологій може допомогти підприємству знизити витрати на енергію, сировинні матеріали та інші ресурси. Ефективне використання ресурсів дозволяє підприємству підвищити свою конкурентоспроможність та забезпечити стабільніші фінансові результати.

4. Розширення ринків збуту: Впровадження технологічних інновацій дозволяє підприємству розширити свої ринки збуту. Виготовлення високоякісної продукції та використання передових технологій допомагають залучати нових клієнтів та збільшувати свою частку на ринку [31, с. 21-24].

Впровадження технологічних інновацій є важливим кроком для розвитку та зміцнення конкурентних позицій виробничих підприємств. Однак, разом із потенційними перевагами, впровадження нових технологій також супроводжується ризиками, які можуть вплинути на успішність проекту і виробничу діяльність підприємства в цілому [2].

Отже, після аналізу вищезазначеного можна узагальнити, що формування виробничого плану відіграє ключову роль у керівництві підприємством, оскільки від нього залежать основні результати діяльності на ринку та повинно забезпечити узгодженість, взаємозв'язок та спрямованість зусиль окремих структурних підрозділів та всього колективу. Від успішного вирішення цих завдань залежить конкурентна позиція підприємства на ринку. Також було встановлено, що успішне впровадження технологічних інновацій залежить від кількох чинників, таких як наявність відповідної інфраструктури, кваліфікованого персоналу, ефективної комунікації між різними відділами підприємства та високого рівня лідерства. Узагальнюючи, зрозуміння теоретичних аспектів технологічних інновацій сприяє ефективному впровадженню нових технологій на підприємствах та досягненню позитивних результатів у сучасному конкурентному середовищі. Дослідження цієї теми відіграє важливу роль у подальшому розвитку інноваційно спрямованих підприємств і сприяє їхньому зростанню та успіху.

1.2. Методичні підходи до аналізу виробництва продукції на підприємстві

Економічна ефективність відіграє важливу роль у сприянні розвитку агробізнесу. Ключем до ефективності є отримання найбільших благ, необхідних суспільству, з кожної одиниці вкладеного капіталу.

Ефективне функціонування підприємства на ринку вимагає чіткого розуміння системи управління, її структури та зв'язків з іншими галузями.

Якість продукції є звичайним показником конкурентоспроможності продукції і індикатором ефективності виробництва. Економічна ефективність виробництва також враховує рівень прибутку і витрат. Часто виробництво більш якісної продукції вимагає більш високих витрат виробництва, тож прибуток, собівартість і якість пов'язані між собою.

Категорія «виробнича ефективність» відображає взаємозв'язок між метою і засобами виробництва. Чим більше виробляється суспільно корисних продуктів, чим вища їх якість і чим нижча ціна, тим корисніший продукт. У цьому контексті поняття ефективності можна визначити як групу видів економічної діяльності, пов'язаних із підвищенням продуктивності [17, с. 109-114].

Необхідно виділити багато факторів, що впливають на ефективне виробництво продукції. Вони мають включати кооперацію, бізнес-технології та соціальні зв'язки. Зовнішні фактори також включають географічне розташування бізнесу, розмір галузі, спеціалізацію та диверсифікацію виробництва.

Технологічні фактори включають обладнання та підтримку для галузі, використання сучасних технологій, бажання використовувати нові технології, придатні для виробництва більш якісної продукції.

Соціальні фактори включають наявність кадрів, навчання працівників. Саме продуктивність праці працівників свідчить про якість та ефективність всієї продукції, що важливо для розвитку підприємства. Соціальні питання мають включати збільшення зайнятості та здоров'я населення [9].

Витрати є однією з базових категорій економічної системи, котра визначає специфіку організації господарської діяльності окремих суб'єктів та економічної системи в цілому. Саме рівень вкладених ресурсів та їх співвідношення з отриманим результатом визначає ефективність та доцільність ведення бізнесу та розвитку тих

чи інших секторів економіки в умовах ринкових відносин. Співвідношення саме категорій «витрати» й «собівартість» тісно пов'язані та визначають масштаб витрат кожного підприємства на рівнях виробництва та реалізації відносно конкретного виду продукції в грошовій формі, як показник господарської діяльності, визначає ступінь ефективності використання задіяного потенціалу даного суб'єкту господарювання.

Відповідно до класифікації витрат за національними та міжнародними стандартами, на онові П(С)БО № 16 «Витрати» затверджено наказом Міністерства фінансів України від 27 червня 2013 року № 627, витрати розглядаються як зменшення економічних вигід в формі вибуття активів, що засовуються для забезпечення функціонування суб'єкта господарської діяльності [19].

Витрати виробництва продукції в умовах війни змінюють свою динаміку в сторону зростання, що пов'язане, в першу чергу, з ризиками та невизначеностями воєнного часу, інфляцією та дефіцитом виробничих ресурсів. Фактором зростання витрат стали й значні втрати виробництва, спричинені бойовими діями, що також потребує додаткових ресурсів для відновлення. В умовах воєнного часу саме завдання максимальної економії витрат, пошуку джерел постачання матеріальних ресурсів та формування безпечних каналів збуту вироблюваної продукції на основі окупності витрат на її виробництво, стають найбільш важливими для виживання виробників [8, с. 62-65].

Ощадливе виробництво являє собою комплексну соціально-технічну систему, завданням якої є зниження рівня непродуктивних витрат та спрямованість на процес безперервного удосконалення діяльності. Його метою є створення більшої цінності за рахунок менших зусиль [27].

Ефективність виробництва здебільшого характеризують через призму показників продуктивності та якості. З огляду на це, ключовими параметрами ефективності виробництва є обсяг виробничих витрат і час. Саме ці два параметри є вихідною точкою для визначення більшості показників економічної ефективності. Окрім цього, ці параметри чинять суттєвий вплив на можливість досягнення певного рівня якості продукції. З огляду на це, обсяг витрат і час є чи не найважливішими

об'єктами системи управління і моніторингу на підприємстві. Впровадження сучасних систем управління та моніторингу, таких як системи автоматизації, допомагає підприємствам ефективно керувати виробничими процесами та вчасно реагувати на зміни ключових параметрів [10; 28, с. 166-171; 34]. Ефективність виробництва визначає здатність підприємств до максимальної реалізації свого потенціалу та досягнення найкращих результатів при використанні доступних ресурсів. Вона є важливим елементом створення конкурентних переваг, забезпечення стійкості підприємства і підвищення ефективності виробництва промислового підприємства [13, с. 115-119].

У ринкових умовах економічна ефективність виробництва має оцінюватись не лише за витратним принципом, а й за рівнем його прибутковості, в основі якої лежать показники рентабельності, продуктивності праці, фондоозброєності та фондовіддачі.

Під економічною ефективністю діяльності сільськогосподарських підприємств необхідно розуміти досягнення ними стратегічної мети на кожному етапі свого розвитку при забезпеченні фінансової стабільності та платоспроможності, оптимального співвідношення економічної ефективності та прогнозованого рівня ризику [5, с. 60-61]. Таким чином, показниками ефективності виробництва можуть бути і показники фінансового стану і результатів діяльності.

Якщо для нашої країни головним показником ефективності (ефекту) від діяльності є прибуток, то для європейських країн – скільки припадає чистого доходу на 1 працівника, а також показник норми прибутку.

Прибуток від реалізації формується під впливом трьох відомих факторів: кількості продукції, що реалізована, собівартості реалізації та ціни.

Кількість реалізованої продукції це кількісний показник, що знаходиться в прямій залежності від прибутку, тобто зі збільшенням кількості прибуток зростає, зі зменшенням кількості – прибуток теж зменшується.

Ціна, в даному випадку, показник якості, тобто, з підвищенням ціни можна очікувати на більший прибуток від реалізації і навпаки – зменшення ціни призводить до зменшення прибутку від реалізації.

Собівартість – показник, який знаходиться в оберненій залежності від прибутку. Тобто, якщо зростає собівартість – прибуток зменшується, і навпаки – якщо спостерігається зниження собівартості – очікувано, що прибуток збільшиться.

Прибуток і рентабельність – це результативні показники господарської діяльності господарства, які характеризують ефективність господарства. Величина отриманого сільськогосподарським підприємством прибутку характеризує ефективність використання виробничих фондів, землі, матеріальних і трудових ресурсів [4, с. 188-190].

Висновок.

Сучасні умови економіки демонструють, що планування виробничої діяльності підприємства є критично важливим аспектом. Ефективні підприємства, які досягають успіху, проявляють здатність до планування. Планування є ключовою складовою у життєвому циклі кожного підприємства, і головним завданням в господарській діяльності є виробнича програма, що стоїть на передньому краї життєвого циклу.

Планування має враховувати розвиток бізнес-середовища. Основою планування є регулювання бізнес-цілей згідно наявних ресурсів, закону попиту та пропозиції. Виробничий план повинен відображати положення підприємства на ринку та результати аналізу його розвитку.

Виробниче планування включає короткострокові плани, які доповнюють середньострокові. Цей тип планування є деталізованим, включаючи багато аспектів діяльності.

Виробничий план містить детальний план виробництва продукції підприємства на поточну декаду, місяць або квартал. Цей тип планування може використовуватися для складання довгострокових, середніх і короткострокових планів.

При створенні виробничого плану, щоб він був ефективним, слід звернути увагу на наступні заходи: збільшення кількості та покращення продажів; підвищення ефективності виробничого процесу, збільшення кількості та різноманітності продукції, удосконалення технологічного процесу; підвищення рівня забезпеченості основними фондами; покращення фінансового стану і збільшення прибутку; підвищення заробітної плати та продуктивності праці; підвищення ефективності використання природних ресурсів і матеріалів, збереження природи і навколишнього середовища тощо.

РОЗДІЛ 2 ОБЛІК, АНАЛІЗ І КОНТРОЛЬ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ НА ПІДПРИЄМСТВІ ТОВ «ТЕКСТРЕЙД»

2.1. Загальна характеристика діяльності підприємства

Виробничо-торгівельна компанія Текстрейд ЛЛС, відома на українському ринку під торговими марками «Алекс МВ», «Homefort» (www.homefort.ua), вже більше 20 років спеціалізується на виробництві та продажу:

1. Текстилю: подушки, ковдри, на матрацники, постільна білизна; спальні мішки;
2. Ортопедичних матраців: пружинних та безпружинних;
3. М'яких меблів: диванів, м'яких ліжок, пуфів, банкеток тощо;
4. Металевих ліжок: односпальних та двоярусних;
5. Корпусних меблів із ДСП: ліжок, тумбочок, столів, стільців та інше.

Виробничі потужності і склад розташовані у м. Одеса. Виробництво сертифіковане по системі менеджменту якості ISO 9001

Товариство з обмеженою відповідальністю є однією з найпоширеніших організаційно-правових форм для проведення комерційної діяльності в Україні. Його переваги включають легкість та доступність процесу реєстрації для фізичних та юридичних осіб, відсутність вимог до великого початкового капіталу та широкі можливості у сфері бізнесу.

Товариство є юридичною особою, здійснює свою діяльність на підставі повного господарського рахунку, самофінансування та самоокупності, володіє майном, має самостійний баланс. Засновники відповідають лише за свої вклади, якщо інше не передбачено у статуті компанії.

Статут є ключовим установчим документом ТОВ «Текстрейд ЛЛС». У ньому зазначені різноманітні деталі, такі як найменування компанії, цілі та об'єкт господарської діяльності, умови формування статутного капіталу та інших фондів, процедури розподілу прибутку та відшкодування збитків, склад та компетенція органів управління та контролю, порядок прийняття рішень, умови реорганізації та ліквідації компанії, інші важливі відомості, які стосуються особливостей товариства з обмеженою відповідальністю як організаційно-правової форми господарської діяльності.

Структура управління Товариства з обмеженою відповідальністю «Текстрейд ЛЛС» складається з таких органів:

- Загальні збори учасників (засновників). Це найвищий орган управління компанією. Загальні збори приймають стратегічні рішення та вирішують основні питання діяльності ТОВ, кожен учасник (засновник) має право голосувати на загальних зборах з питань, що входять до їхньої компетенції;
- Управлінський орган (правління, директори). Це орган, який відповідає за керівництво поточною діяльністю компанії. Управління приймає стратегічні та оперативні рішення, визначає стратегічні цілі і напрямки розвитку;
- Ревізійна комісія (аудитор). Цей орган здійснює контроль за фінансово-господарською діяльністю компанії, перевіряє фінансову звітність, виявляє

можливі порушення і недоліки, а також дає рекомендації з покращення фінансового управління.

Організаційна структура бухгалтерії ТОВ включає наступні підрозділи та посади у структурі бухгалтерії:

1. Головний бухгалтер – відповідає за загальне керівництво бухгалтерським відділом, координацію роботи підрозділів та виконання функцій фінансового обліку.
2. Фінансовий бухгалтер – відповідає за підготовку фінансової звітності, ведення розрахунків з бюджетом, податковий облік та інші фінансові аспекти діяльності компанії.
3. Менеджер обліку та звітності – відповідає за ведення обліку операцій з постачальниками та клієнтами, складання податкової звітності, а також контроль за веденням первинної бухгалтерської документації.
4. Внутрішній аудитор – здійснює незалежну перевірку ефективності внутрішнього контролю, виявляє можливі ризики та недоліки в системі управління та фінансовому обліку.
5. Інспектор з оподаткування – відповідає за ведення податкового обліку, виконання податкових зобов'язань та звітності перед податковими органами.
6. Касир – відповідає за ведення готівкового обліку, операції з касою та банківськими рахунками.

Форма обліку «Текстрейд ЛЛС» - централізована - це система обліку, при якій всі фінансові операції та дані облікові записи ведуться та зберігаються в одному центральному місці. У цій системі всі фінансові транзакції збираються та обробляються централізовано, що забезпечує єдність облікової інформації та спрощує контроль за нею. Централізована форма обліку часто використовується в середніх і великих компаніях, де є потреба в систематизації та узгодженості фінансової інформації з різних джерел.

Основні особливості централізованої форми обліку:

1. Всі облікові записи та фінансові дані консолідуються в одному центральному обліковому центрі.

2. Можливість більш ефективно контролювати та аналізувати фінансову інформацію, оскільки всі дані знаходяться під єдиним керівництвом.
3. Дозволяє злегка керувати та координувати фінансовими процесами в різних частинах організації.

Однак ця форма обліку може бути менш гнучкою в порівнянні з децентралізованими системами, оскільки всі рішення та процеси зазвичай контролюються центральним офісом.

Організаційна схема ТОВ "Текстрейд ЛЛС» виглядає так:

1. Засновник (учасник) ТОВ: одна фізична особа, оскільки це одноосібне ТОВ, засновником і учасником буде та ж сама особа.
2. Управлінський орган: віце-президенти або директори з певних напрямків (виробництво, маркетинг, фінанси тощо): керують конкретними аспектами діяльності компанії.
3. Відділи:
 - виробничий відділ: відповідає за виробництво та контроль якості продукції;
 - відділ продажів та маркетингу: займається рекламою, збутом і просуванням продукції;
 - фінансовий відділ: відповідає за фінансові операції, облік та звітність;
 - відділ кадрів: займається наймом та управлінням персоналом.
4. Посадові особи:
 - Головний бухгалтер: веде фінансовий облік і звітність;
 - Керівник виробництва: відповідає за організацію виробництва;
 - Менеджер з продажу: займається укладенням угод та веденням клієнтської бази;
 - Інженери з якості: контролюють якість виробленої продукції.
5. Відділи за видами продукції:
 - відділ текстилю;
 - відділ ортопедичних матраців;
 - відділ м'яких меблів;

– відділ корпусних меблів із ДСП.

При аналізі облікової політики було встановлено, що ведення нової редакції Положення про облікову політику відбулося 01 січня 2018 року. Компанія повністю дотримується вимог стандартів НП(С)БО у своїй бухгалтерській та фінансовій звітності. Політики суб'єкта господарювання є прийнятними та застосовуються послідовно.

Рішення приймаються через одноосібне узгодження та затвердження єдиним учасником Товариства з обмеженою відповідальністю (ТОВ). Процес прийняття рішень єдиним учасником ТОВ включає кілька ключових етапів. Початково, учасник здійснює аналіз ситуації, що вимагає прийняття рішення, оцінює доступні дані та інформацію, проводить аналіз ризиків і можливостей. Після цього він формулює альтернативні варіанти дій та вибирає оптимальний, при цьому враховуються стратегічні цілі підприємства, ресурси, можливі наслідки та потенційні вигоди. Затвердження прийнятого рішення здійснюється у письмовій формі, що зображено на рис. 2.1 Скріншот документу «Рішення єдиного учасника».

Рис. 2.1 Скріншот документу «Рішення єдиного учасника»

Джерело: складено автором

Цей процес підкреслює важливість індивідуальної відповідальності та авторитету учасника, а також наголошує на його здатності до аналізу та прийняття стратегічних рішень для підтримки розвитку підприємства.

2.2. Облік і контроль виробничих процесів на підприємстві

Процес придбання обладнання починається з отримання заявки від відповідальної особи та прийняття замовлення в роботу. На основі цієї заявки формується бюджет, після чого відправляється до відділу постачання. Відділ постачання проводить аналіз ринку, бере участь в тендерах та проводить переговори з потенційними постачальниками на основі комерційної пропозиції. При виборі та замовленні обладнання враховуються такі основні фактори: ціна, відповідність вимогам, умови доставки та оплати, ділова репутація постачальника для кращого і точного розрахунку витрат на замовлення. Для підписання договору проводиться процедура узгодження, включаючи підтвердження економістами, юристами, службою безпеки та керівником. Для підприємств розроблена стандартна договірна документація, захищена від змін, але містить графи, в які можна вносити зміни. Умови оплати, постачання послуг чи обладнання зазначаються у договорі (рис. 2.2.)

м. Хмельницький

ДОГОВІР ПОСТАВКИ № 03-11/2022 /1

«03» листопада 2022 р.

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «А-ГОЛД ТЕКСТИЛЬ», в особі директора Майструка О.В., що діє на підставі статуту, надалі іменується «Постачальник», з однієї сторони, та

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ТЕКСТРЕЙД ЛІС», в особі директора Конієвського О.М., що діє на підставі статуту, надалі іменується «Покунець», з іншої сторони, разом надалі іменовані «Сторони», а кожен окремо - «Сторона», керуючись чинним законодавством України, уклали даний Договір (надалі – «Договір») про наступне:

1. Предмет договору

1.1. Постачальник зобов'язується поставити і передати у власність Покунцю товар, а Покунець - прийняти й оплатити товар у повному розмірі на умовах та в порядку, визначених цим Договором.

1.2. Поставка товару здійснюється окремими партіями за цінами, в кількості і асортименті, зазначених у видаткових накладних.

1.3. Поставка товару здійснюється Постачальником відповідно до видаткових накладних, що становлять невід'ємну частину даного Договору після підписання їх Сторонами

1.4. Постачальник стверджує, що товар, який являється предметом цього Договору, на момент його підписання Сторонами та його передачі, перебуває у нього на праві власності, нікому не проданий, не подарований, не заставлений, в спорі і під заборонаю (арендом) не перебуває, як внесок до статутного капіталу юридичних осіб не переданий, прав щодо нього у третіх осіб, відповідно до ст. 769 ЦК України, як в Україні так і за її межами немає. У разі невиконання цієї вимоги Покунець має право вимагати зниження ціни або розірвання правочину, якщо він не знав і не міг знати про права третіх осіб на товар.

2. Ціна та асортимент товару та вартість договору

2.1. Асортимент, ціна та кількість товару, що поставляється, визначаються на підставі видаткової накладної на кожну партію окремо.

2.2. В ціну товару включені вартість тари та унаковки товару.

2.3. Загальна вартість даного Договору складається з сукупної вартості товару, отриманого протягом дії цього Договору згідно видаткових накладних, що є невід'ємними частинами даного Договору.

3. Кількість, якість та вимоги до товару.

3.1. Постачальник гарантує, що поставлений товар є якісним. Якість та комплектність товару, що поставляється, повинні відповідати вимогам, що значайно пред'являються до такого виду Товару.

3.2. Відповідно до Наказу Державного Комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики від 01.02.2005 №28 «Про затвердження Переліку продукції, що підлягає обов'язковій сертифікації в Україні», Декрету КМУ від 10.05.1993 № 46-93 від «Про стандартизацію і сертифікацію», товар, який є предметом цього Договору не підлягає обов'язковій сертифікації.

3.3. Товар повинен бути унакований таким чином, щоб уникнути можливості його пошкодження, знищення, незування, погіршення його якісних характеристик, втрати товарного виду, деформування під час транспортування і зберігання.

Рис. 2.2. Скріншот договору поставки

Джерело: складено автором

Отримання ОЗ відображається як капітальні інвестиції на рахунку 15 у сумі без врахування ПДВ. Приймання здійснюється на основі супровідних документів, без них приймання ТМЦ не здійснюється. Охорона обов'язково ставить на пакет документів печатку де зазначає дату і час приїзду машини на територію підприємства. Обов'язково мають бути оригінали накладних, ТТН, паспорт об'єкту (рис. 2.3). Заводський номер у паспорті має відповідати тому що має об'єкт ОЗ. Під час вводу в експлуатацію складається акт, який підписується членами комісії та особою що приймає об'єкт під свою відповідальність.

ТОВАРНО-ТРАНСПОРТНА НАКЛАДНА

№ 368 "08" 12 2022 р.

Автомобіль	<u>MAN BH3827OE</u> (марка, модель, тип, реєстраційний номер)	Причіп/напівпричіп		Вид перевезень	<u>Автомобільне перевезення</u>										
Автомобільний перевізник	<u>ФОП Копівська Л.С.</u> (найменування/П.І.Б.)	<table border="1"><tr><td>2</td><td>7</td><td>2</td><td>0</td><td>7</td><td>1</td><td>9</td><td>0</td><td>8</td><td>7</td></tr></table> (податковий номер)	2	7	2	0	7	1	9	0	8	7		<u>Гончарук В.В ОІА 426335</u> (П.І.Б., номер посвідчення водія)	
2	7	2	0	7	1	9	0	8	7						
Замовник	<u>ТОВ «Текстрейд ЛЛС», 65026, м. Одеса, вул. Жуковського, 15, оф. 302</u> (найменування/ П.І.Б.)														
Вантажовідправник	<u>ТОВ «Текстрейд ЛЛС», 65026, м. Одеса, вул. Жуковського, 15, оф. 302</u> (повне найменування, місцезнаходження /П.І.Б., місце проживання)			<table border="1"><tr><td>4</td><td>1</td><td>7</td><td>8</td><td>1</td><td>2</td><td>9</td><td>3</td></tr></table> (податковий номер)	4	1	7	8	1	2	9	3			
4	1	7	8	1	2	9	3								
Вантажоодержувач	<u>ТОВ «Фудком», 01103 м.Київ, Залізничне шосе, 57</u> (повне найменування, місцезнаходження /П.І.Б., місце проживання)			<table border="1"><tr><td>4</td><td>0</td><td>9</td><td>8</td><td>2</td><td>8</td><td>2</td><td>9</td></tr></table> (податковий номер)	4	0	9	8	2	8	2	9			
4	0	9	8	2	8	2	9								
Пункт навантаження	<u>м. Одеса, вул. Дальницька, 50</u> (місцезнаходження)	Пункт розвантаження	<u>м. Херсон, вул. Дорофєєва, 30</u> (місцезнаходження)												
кількість місць	<u>44</u> (словами)	масою брутто, т	<u>0,35</u>	отримав водій/експедитор	<u>Гончарук В. В.</u> (П.І.Б., посада, підпис)										
Усього відпущено на загальну суму	<u>Сімдесять сім тисяч п'ятсот п'ятдесят гривень, 00</u> (словами, з урахуванням ПДВ)		, у т.ч. ПДВ	<u>12 925,00</u>											
Супровідні документи на вантаж	<u>Видаткова накладна №368 від 08.12.2022р.</u>														

Рис. 2.3. Скріншот товарно-транспортної накладної

Джерело: складено автором

Якщо встановлення здійснюється третьою стороною, складається акт виконаних послуг. Введення в експлуатацію відбувається лише на основі наказу за підписом служби котра відповідає за даний ОЗ. Якщо затрати на встановлення були передбачені планом, то додаткове узгодження не потрібне.

Частіше Компанія домовляється про оплату після отримання за реквізитами (рис. 2.4) . Іноді отримує запаси частинами, модель обліку передоплат стандартна на рахунку 39. Ведення обліку по методу нарахування витрат/ визнання передплат контролює головний бухгалтер.

РЕКВІЗИТИ ТОВ «ТЕКСТРЕЙД ЛЛС»

Юридична адреса: 65026, Одеська обл., м. Одеса, вул. Жуковського, буд. 15, оф.302

Поточний рахунок: UA963282090000026009000002132 в АБ «Південний»

МФО: 328209

Поточний рахунок: UA503510050000026004878949213 в АТ «УкрСиббанк»

МФО: 351005

ЄДРПОУ: 41781293

ПІН: 417812915532

Платник податку на прибуток на загальних засадах

Директор: Копієвський Олексій Михайлович

Рис. 2.4. Скріншот реквізитів ТОВ «Текстрейд ЛЛС»

Джерело: складено автором

Введення в експлуатацію відображається шляхом списання суми інвестицій з рахунку 15 та відображення її на відповідному субрахунку рахунку 10 (документ – введення в експлуатацію ОЗ). За ОЗ в процесі експлуатації несе відповідальність матеріально-відповідальна особа та інженерна служба.

Розрахунок амортизації здійснюється за допомогою програмного комплексу 1С 8.3, амортизація нараховується щомісячно (рис. 2.5). На підприємстві використовують прямолінійний метод для об'єктів ОЗ. У процесі експлуатації ОЗ можуть знаходитися у ремонті/реконструкції/ модернізації, у цьому випадку оформлюється акт по формі ОЗ-2. Також у випадку внутрішнього переміщення складається акт внутрішнього переміщення ОЗ. Усі вказані дії обов'язково фіксуються у інвентарній картці обліку ОЗ. Нарахування амортизації призупиняється під час знаходження ОЗ у ремонті/реконструкції/модернізації.

«ТЕКСТРЕЙД ЛЛС»											
Відомість амортизації ОЗ за 2023 р.											
Виведені дані: БО (дані бухгалтерського обліку)											
Основний засіб, інвентарний номер	На початок періоду			За період				На кінець періоду			
	Вартість	Амортизація (знос)	Залишкова вартість	Збільшення вартості	Нарахування амортизації (знос)	Зменшення вартості	Списання амортизації (знос)	Вартість	Амортизація (знос)	Залишкова вартість	
Cisco Catalyst 3750V2-48PS Switch 9 (Коммутатор), 104.00001	69 847,50	19 790,21	50 057,29		13 969,56			69 847,50	33 759,77	36 087,73	
Маршрутизатор Cisco CISC02921/K9 (Cisco2921 Router w/3 GE,4 EHWIC,3 DSP,1 S/M,256MB CF,512MB DRAM), 104.00002	21 705,87	6 149,92	15 555,95		4 341,12			21 705,87	10 491,04	11 214,83	
Маршрутизатор Cisco ISR4351/K9 Cisco ISR4351 (3GE,3NIM,2SM,4G FLASH,4G DRAM,IPB), 104.00003	40 594,80	11 501,86	29 092,94		8 118,96			40 594,80	19 620,82	20 973,98	
Сервер Dell PowerEdge R640 Server, 104.00004	153 784,46	43 572,19	110 212,27		30 756,84			153 784,46	74 329,03	79 455,43	
Стрічковий накопичувач Dell PowerVault 114K, 104.00005	80 992,60	22 947,96	58 044,64		16 198,56			80 992,60	39 146,52	41 846,08	
Джерело безперервного живлення APC Smart-UPSx1500VA Rack/Tower LCD 230V, 104.00006	37 175,93	10 533,20	26 642,73		7 435,20			37 175,93	17 968,40	19 207,53	
Комутатор Cisco Catalyst 9300 48-port PoE+, Network Advantage, C9300-DNA-A-48-3Y, 104.00034	145 527,95	41 232,99	104 294,96		29 105,64			145 527,95	70 338,63	75 189,32	
1 Портативний комп'ютер DELL Latitude 5411 MLK XCTO, 104.00007	35 189,93	9 970,50	25 219,43		7 038,00			35 189,93	17 008,50	18 181,43	
2 Портативний комп'ютер DELL Latitude 5411 MLK XCTO, 104.00008	35 189,92	9 970,50	25 219,42		7 038,00			35 189,92	17 008,50	18 181,42	
3 Портативний комп'ютер DELL Latitude 5411 MLK XCTO, 104.00009	35 189,93	9 970,50	25 219,43		7 038,00			35 189,93	17 008,50	18 181,43	
4 Портативний комп'ютер DELL Latitude 5411 MLK XCTO, 104.00010	35 189,92	9 970,50	25 219,42		7 038,00			35 189,92	17 008,50	18 181,42	
5 Портативний комп'ютер DELL Latitude 5411 MLK XCTO, 104.00011	35 189,93	9 970,50	25 219,43		7 038,00			35 189,93	17 008,50	18 181,43	

Рис. 2.5. Скріншот з програми 1С з нарахуванням амортизації

Джерело: складено автором

Якщо власна інженерна служба веде таку діяльність, підприємство уникає додаткових витрат. Однак, якщо для ремонту потрібно придбати матеріали або залучити зовнішній персонал, ці витрати стають капітальними інвестиціями, які збільшують первісну вартість основних засобів.

Операції з вибуття основних засобів зазвичай здійснюються через списання. Ліквідацією цих засобів займається стороння фірма, що призводить до додаткових витрат на її послуги. Документація про списання формується через програму 1С "Списання ОЗ". Якщо ліквідаційна вартість засобів становить 0 грн., то лише сума амортизації списується з рахунку 13. У випадку, якщо залишкова вартість засобів перевищує нуль, ця сума відображається на Дебеті рахунку 411 з відповідним записом у рахунку 441.

Відділ постачання займається вибором постачальника шляхом аналізу ринку, участі в тендерах, проведення переговорів з потенційними контрагентами. Для кращого розуміння у виборі постачальників використовують специфікації, детально описують технічні вимоги, параметри, стандарти та характеристики продукції або послуг, що створюються на підприємстві (рис. 2.6). Вони допомагають узгоджувати

очікування замовників і виробників, встановлювати стандарти якості та ефективно контролювати процеси виробництва.

ТОВ "ТЕКСТРЕЙД ЛЛС"

Дата **01.04.2019р.** Затверджую _____
 Директор Копієвський О.М.

СПЕЦІФІКАЦІЯ

ПРЯМІ МАТЕРІАЛЬНІ ВИТРАТИ НА ВИРОБНИЦТВО

ГОТОВИЙ ВИРІБ Килимок ігровий "Божья корівка"
 арт. 2050053 од. виміру штука

№	код	Найменування матеріалів, полуфабрикатів	кількість	од.виміру
1	336	Ізоляція	2,8	м
2	337	Арматура стекловолокно №4	2,8	м
3	н/ф	Упаковка "колискова"	1	шт
4	н/ф	Напірник Божья коровка	1	шт
5	н/ф	Основа "Сонечко" на килимок ігровий	1	шт
6	н/ф	Чохол на дуги	1	шт
7	н/ф	Бджілка	1	шт
8	н/ф	Миша	2	шт
9	н/ф	Курча	2	шт

Рис. 2.6. Скріншот з документу «Специфікація»

Джерело: складено автором

Тендерна комісія складається з відділу постачання та зацікавлених у певних операціях осіб. За результатами процедур вибору, переговорів, укладається договір на поставку, частіше за все це договір строком на рік з можливістю пролонгації (рис. 2.7). Договорами оренди займається відділ логістики.

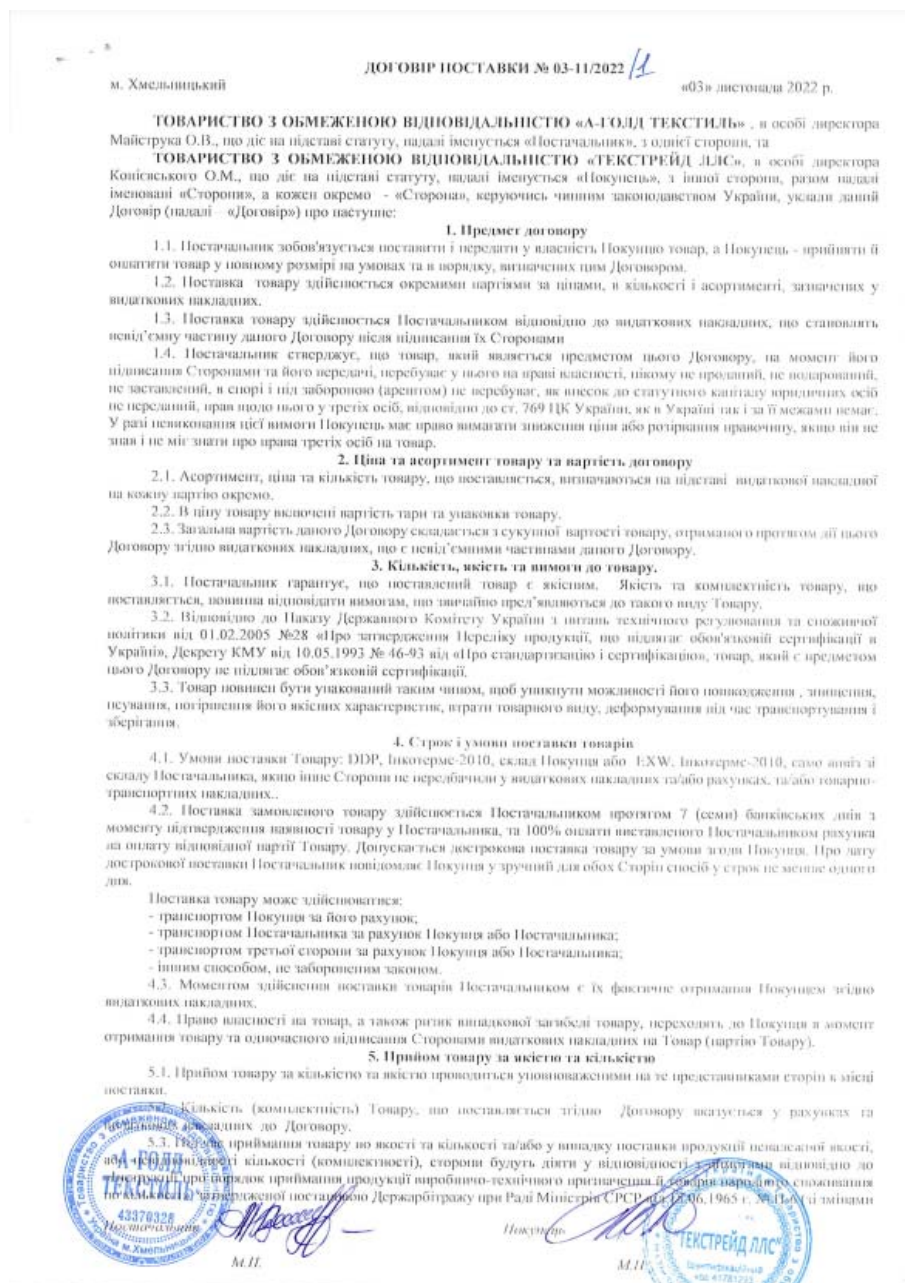

Рис. 2.7. Скріншот договору поставки

Джерело: складено автором

Інші витрати пов'язані з закупівлями супроводжуються актами виконаних робіт. Постачальник привозить замовлення з Видатковою накладною у 2-х примірниках, один залишається у ТОВ «Текстрейд ЛЛС» інший примірник підписується, ставиться печатка і віддається постачальнику. Якщо є необхідність

перевірки даного виду запасів в лабораторії, то передається вся продукція на закритий склад.

У випадку певних неточностей, розвантаження дозволяється, але сировину не дозволено використовувати до подальшої вказівки лабораторії. У випадку неякісної сировини машину повертають постачальнику. Оплата здійснюється згідно умов договору. На основі Видаткової накладної проводиться оприбуткування на склад (рис. 2.8). Потім складається накладна на переміщення котра підписується завідуючим складом, та людиною котра отримала сировину.

Видаткова накладна № 351 від 05 грудня 2023 р.

Постачальник: **ПРИВАТНЕ ПІДПРИЄМСТВО "АВАЛОН-МД"**
п/р UA343003460000026004023921601 у банку АТ "СЕНС БАНК",
61058, Харківська обл., м. Харків, вул.Роллана Ромен, буд. 12,
код за ЄДРПОУ 36372489, ІПН 363724820388,
Платник податку на прибуток на загальних підставах

Покупець: **ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ТЕКСТРЕЙД ЛЛС"**

Договір: Основний

Розр. док.: Рахунок на оплату покупцю № 351 від 28 листопада 2023

Склад: Основний склад

№	Товар	Кіл-сть	Од.	Ціна без ПДВ	Сума без ПДВ
1	Паролон H2538 2000x1500x30	27	кг	171,38	4 627,26
2	Паролон H2538 2000x1500x70	52,5	кг	171,38	8 997,45
3	Паролон H2538 2000x1600x20	80	кг	171,38	13 710,40
4	Паролон H2538 2000x1600x30	120	кг	171,38	20 565,60
5	Паролон H2538 2000x1600x50	120	кг	171,38	20 565,60
6	Паролон H2538 2000x1600x60	48	кг	171,38	8 226,24
7	Паролон H2538 2000x1600x70	56	кг	171,38	9 597,28
8	Паролон H2538 2000x1600x100	48	кг	171,38	8 226,24
9	Паролон H2538 2000x1600x150	48	кг	171,38	8 226,24
10	Паролон H2538 2000x1800x20	18	кг	171,38	3 084,84
11	Паролон H2538 2000x1800x50	90	кг	171,38	15 424,20
12	Паролон H2538 2000x1800x60	21,6	кг	171,38	3 701,81
13	Паролон H2538 2000x1800x70	25,2	кг	171,38	4 318,78
14	Паролон H2538 2000x1800x100	36	кг	171,38	6 169,68
15	Паролон H2538 2000x1800x150	27	кг	171,38	4 627,26
16	Паролон H3038 2000x1200x150	32,4	кг	170,00	5 508,00
17	Паролон H3038 2000x1400x150	37,8	кг	170,00	6 426,00
18	Паролон H3038 2000x1600x150	100,8	кг	170,00	17 136,00
19	Паролон H3038 2000x1800x150	32,4	кг	170,00	5 508,00
20	Паролон H2538 2000x1400x70	4,9	кг	171,38	839,76

Всього: 175 486,64
Сума ПДВ: 35 097,33
Всього із ПДВ: 210 583,97

Всього найменувань 20, на суму 210 583,97 грн.

Двісті десять тисяч п'ятсот вісімдесят три гривні 97 копійок

У т.ч. ПДВ: Тридцять п'ять тисяч дев'яносто сім гривень 33 копійки

Місце складання: м. Харків

Від постачальника*

Директор Свиридинко Андрій Вікторович

* Відповідальний за здійснення господарської операції і правильність її оформлення

Отримав(ла)

За довіреністю

№

від

Рис. 2.8. Скріншот видаткової накладної

Джерело: складено автором

Частіше Компанія домовляється про оплату після отримання. Іноді отримує запаси частинами, модель обліку передоплат стандартна на рахунку 39. Ведення обліку по методу нарахування витрат/ визнання передплат контролює головний бухгалтер. Наявні декілька типів складів для різних видів ТМЦ, в деяких за потреби підтримується певний температурний режим. За для охорони на частині складів ведеться відеонагляд, оснащені системою пропусків за відбитком, усі склади змикаються, ключі зберігаються в опечатаному боксі. Старший комірник та керівник основного складу відповідальні за зберігання запасів. Відповідальність підтверджується договорами про матеріальну відповідальність.

Щодо переміщень, ініціаторами є керівники змін, формуються електронні накладні на внутрішні переміщення (рис. 2.9), акти випуску у виробництво в програмі обліку. Кожного місяця проводиться суцільна інвентаризація в процесі санітарної обробки, котра відбувається в умовах зупинки виробничої лінії. Перед цим Головою правління підписується Наказ на проведення інвентаризації. Раз на 2 роки проводиться інвентаризація. Виявлені недостачі можуть відшкодовуватись матеріально-відповідальними особами.

ТОВ "Текстрейд ЛЛС"
Відомість руху товару на складі у період з 01.11.2022 по 25.11.2022 року

Склад, Номенклатура, Одиниця виміру (шт.), Документи руху	Початковий залишок	Надходження (виробництво)	Витрати (реалізовано)	Кінцевий залишок
Склад готової продукції	2 450,000	998,000	3 000,000	448,000
Подушка "UP" нап. силікон, ткан. п/е 100%, 600гр, 50x70, Подушка "UP", 9404 90 90 00	2 450,000	998,000	3 000,000	448,000
Накладна на передачу готової продукції № 89 від 04 листопада 2022 р.	2 450,000	75,000		2 525,000
Накладна на передачу готової продукції № 93 від 07 листопада 2022 р.		140,000		2 665,000
Накладна на передачу готової продукції № 95 від 09 листопада 2022 р.		112,000		2 777,000
Накладна на передачу готової продукції № 99 від 11 листопада 2022 р.		131,000		2 908,000
Накладна на передачу готової продукції № 103 від 14 листопада 2022 р.		83,000		2 991,000
Накладна на передачу готової продукції № 105 від 16 листопада 2022 р.		125,000		3 116,000
Накладна на передачу готової продукції № 109 від 18 листопада 2022 р.		92,000		3 208,000
Накладна на передачу готової продукції № 111 від 21 листопада 2022 р.		131,000		3 339,000
Накладна на передачу готової продукції № 113 від 23 листопада 2022 р.		109,000		3 448,000
Реалізація товарів і послуг ТТ00-0363 от 25.11.2022 15:08:31			3 000,000	448,000
Итого	2450,00	998,000	3 000,000	448,00

Директор _____

Олексій КОЛІСЬКИЙ

ТОВ "ТЕКСТРЕЙД ЛЛС"

Рис. 2.9. Скріншот відомості про рух товару на складі

Джерело: складено автором

Підбір співробітників здійснює HR команда. Пошук здійснюється здебільшого через сайти пошуку роботи (рис. 5.1.) та власний сайт підприємства. З кандидатами, чиє резюме відповідає вимогам вакансії, проводиться телефонна розмова, після чого кандидат запрошується на співбесіду, що проводиться з менеджером відділу HR та керівником департаменту чи відділу, де відкрита відповідна вакансія. Також працівника перевіряє служба безпеки підприємства на предмет судимостей та учать у кримінальних та / або адміністративних провадженнях. У разі позитивного рішення з обох сторін, новоспечений співробітник пише заяву про прийом на роботу та заяву щодо надання прав на обробку персональних даних. Також до заяви додаються усі необхідні ідентифікаційні документи співробітника (паспорт, довідка про присвоєння ІПН, документ про освіту, тощо). На підприємстві використовують для офіційного підтвердження факту прийняття працівника на роботу «Повідомлення про прийняття на роботу» (рис. 2.10).

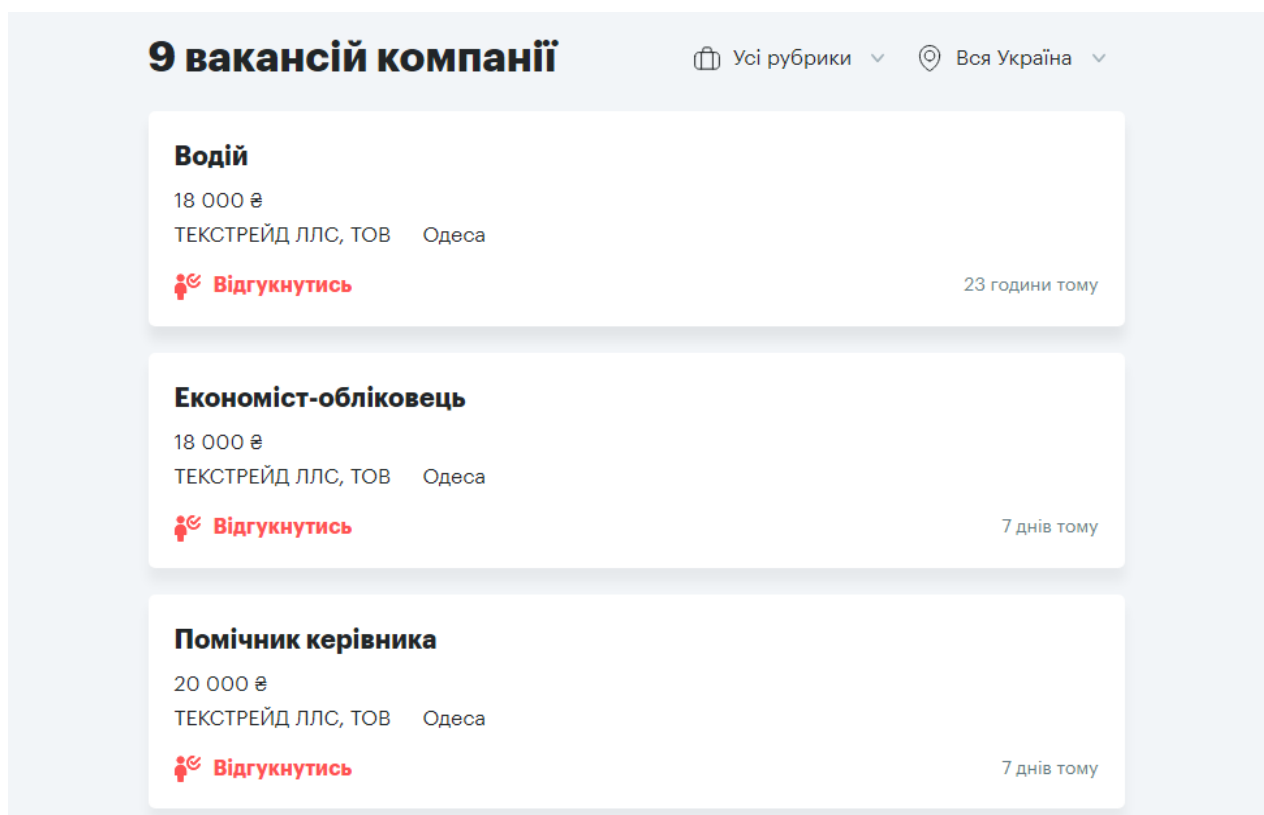

Рис. 2.10. Скріншот з сайту «Robota.ua»

Джерело: складено автором

Додаток
до постанови Кабінету Міністрів України
від 17 червня 2015 р. № 413
(в редакції постанови Кабінету Міністрів України
від 28 грудня 2021 р. № 1392)
із змінами, внесеними згідно з постановою Кабінету
Міністрів України від 26.07.2022 р. № 81

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

№ аркуша повідомлення 1

ПОВІДОМЛЕННЯ
про прийняття працівника на роботу/укладення гіг-контракту

1	Тип повідомлення		X	початкове			
2	Код згідно з ЄДРПОУ / реєстраційний номер облікової картки платника податків або серія (за наявності) та номер паспорта*		41781293	скасовуюче			
3	Найменування / прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) страхувальника		ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ТЕКСТРЕЙД ЛІС"				
4	Порядковий номер	5. Категорія особи**	6. Реєстраційний номер облікової картки платника податків або серія (за наявності) та номер паспорта*	7. Унікальний номер запису в Єдиному державному демографічному реєстрі (за наявності)	8. Прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) застрахованої особи	9. Номер наказу або розпорядження про прийняття на роботу***	10. Дата видання наказу або розпорядження про прийняття на роботу / дата укладення гіг-контракту / дата укладення цивільно-правового договору
1	1		3055404621		МАКАРОВА ІРИНА ЮРІВНА	23	12.12.2023
							11. Дата початку роботи / початку виконання робіт (надання послуг) гіг-спеціалістом / початку виконання робіт (надання послуг) особою на підставі цивільно-правового договору
							13.12.2023

12. Дата формування повідомлення у страхувальника: 1 1 - 1 2 - 2 0 2 3

* Серія (за наявності) та номер паспорта зазначаються для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та офіційно повідомили про це відповідному контролюючому органу і мають відмітку у паспорті.

** Категорія особи: 1 - найманий працівник за основним місцем роботи; 2 - працівник за сумісництвом; 3 - гіг-спеціаліст за гіг-контрактом; 4 - особа на підставі цивільно-правових договорів.

*** Не заповнюється у разі укладення гіг-контракту / цивільно-правового договору.

13. Керівник (уповноважена особа)

2 1 8 1 3 1 4 1 2 1 1 7 1 7 1 0

(реєстраційний номер облікової картки платника податків або серія (за наявності) та номер паспорта*)

ЕП
ОЛЕКСІЙ
КОПІЄВСЬКИЙ
ОЛЕКСИ
МИХАЙЛОВИЧ

ОЛЕКСІЙ КОПІЄВСЬКИЙ
(Власне ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

14. Головний бухгалтер (особа, відповідальна за ведення бухгалтерського обліку)

(реєстраційний номер облікової картки платника податків або серія (за наявності) та номер паспорта*)

(Власне ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

Рис. 2.11. Скріншот Повідомлення

Джерело: складено автором

Мінімум за день до початку роботи, усі дані вносяться в 1С та формується особова картка, також направляється повідомлення в територіальний орган ДПС повідомлення про прийняття співробітника на роботу. В день виходу співробітника на роботу, обов'язково підписується договір про нерозголошення комерційної таємниці, також для певних вакансій може підписуватись договір про повну матеріальну відповідальність та договір про надання корпоративного мобільного зв'язку. Новоспечений працівник ознайомлюється з посадовою інструкцією, та з інформацією, що розміщена на спеціальному сайті новачка.

Відповідно до положень підприємства, працівник отримує графік, який йому потрібно дотримуватися. Згідно з політикою компанії, випробувальний період може тривати від 1 до 3 місяців. Заробітна плата за цей період залишається на рівні, а навіть може збільшуватися у випадку певних умов. Склад заробітної плати включає

дві складові: базову оплату праці та премію. Також існують квартальні та річні бонуси для деяких категорій працівників.

Виплата заробітної плати проводиться двічі на місяць: аванс виплачується 20 числа поточного місяця, що залежить виключно від базової оплати; основна частина заробітної плати виплачується 5 числа наступного місяця і включає оклад, премію та бонуси (рис. 2.12). Якщо ці дні припадають на вихідні, то дати виплат переносяться (зазвичай виплата проводиться раніше). Підприємство гарантує повний соціальний пакет для своїх працівників відповідно до законодавства України.

Розрахунковий листок за Вересень 2023 р.									
Товариство з обмеженою відповідальністю "Текстрейд ЛЛС"					Посада: Заступник начальника відділу				
Підрозділ: Відділ післяпродажного обслуговування									
Код за ДРФО: 3044223990									
Табельний номер: 0000000007					Оклад/Тариф: 27 000,00				
Нарахування					Утримання				
Вид	Період	Дні	Г-ни	Сума	Вид	Період	Сума		
Оклад по дням	Вер 22	22	176	27 000,00	Військовий збір	Вер 22	405,00		
					ПДФО	Вер 22	4 860,00		
Всього нараховано:				27 000,00	Всього утримано:				5 265,00
Належить до виплати:				21 735,00					
Виплати					Вид	Дата виплати	За період	Сума	
Виплата					Очередная выплата	01.09.2022	Сер 22	11 340,01	
Виплата					Аванс (по предварительному	15.09.2022	Вер 22	10 867,50	
Виплата					Очередная выплата	30.09.2022	Вер 22	10 867,50	
Всього виплачено:					Всього виплачено:				33 075,01
Борг за підприємством на початок місяця:				11 340,01	Борг за підприємством на кінець місяця:				

Рис. 2.12. Скріншот з програми 1С

Джерело: складено автором

Також присутній штатний розпис, що відображає організаційну структуру і визначає роль кожного працівника у виконанні стратегічних та операційних завдань (рис. 2.13). Цей документ визначає кількість посад, їхні функції, взаємозв'язки між підрозділами та відділами, а також відповідальність за прийняття рішень. Важливість штатного розпису полягає в тому, що він є основою для ефективного планування та управління персоналом, забезпечуючи оптимальне використання ресурсів та досягнення поставлених цілей. Крім того, штатний розпис відіграє ключову роль у процесах бюджетування, адаптації до змін у внутрішньому та зовнішньому середовищі, а також встановленні прозорості системи управління та відповідальності на підприємстві.

ЗАТВЕРДЖУЮ

штат у кількості 31,5 штатні
одиниці з місячним фондом
заробітної плати 236 600,00 грн.

Директор О.М. Копієвський

16.01.2024р.

ШТАТНИЙ РОЗПИС

На 2024 рік
ТОВ «ТЕКСТРЕЙД ЛЛС»

№	Найменування структурного підрозділу	Посада (професія)	Код за класиф. ДК 003:2010	Кількість штатних одиниць	Посадовий оклад	Місячний фонд заробітної плати
1	Адміністрація	Директор підприємства	1210.1	1	8 100,00	8 100,00
2		Виконавчий директор	1210.1	1	8 000,00	8 000,00
3		Директор з управління персоналом	1232	1	8 000,00	8 000,00
4		Менеджер (управитель) з логістики	1475.4	1	7 800,00	7 800,00
5		Економіст	2441.2	1	7 800,00	7 800,00
6		Інженер з охорони праці	2149.2	0,5	3600,00	3600,00

Рис. 2.13. Скріншот Штатного розпису

Джерело: складено автором

Відпустки на підприємстві регулюються за певним графіком. Кожен працівник має обов'язково скористатися першою частиною відпустки, яка триває 14 днів, а залишок 10 днів може використовувати за власним розсудом. Якщо працівник не використав усю відпустку протягом року, невикористана частина автоматично переноситься на наступний рік, компенсації за невикористані відпустки не виплачуються, крім випадків звільнення. Виплати відпусткових здійснюються до початку відпустки працівника у понеділок, а нарахування відпусткових проводиться фактично, тобто може бути нараховане навіть за один день відпустки.

Українська система оподаткування заробітної плати передбачає виконання податкового утримання, що означає, що певна частина оплати праці зменшується ще до того, як працівник отримає свою зарплатню на руки. Основними складовими

цього утримання є податок на доходи фізичних осіб (ПДФО), який стягується з особистих доходів залежно від їх розміру, військовий збір, спрямований на потреби Збройних Сил (рис. 2.14). Ця система спрощує процес сплати податків для працівників та дозволяє державі збирати необхідні кошти для функціонування різних сфер економіки та суспільства.

Відбітка про отримання
(штамп контролюючого органу)

Додаток 4 ДФ
до Податкового розрахунку сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податків - фізичних осіб, і сум утриманого з них податку, а також сум нарахованого єдиного внеску
(пункт 4 розділу IV)
(у роз'ясненні Міністерства фінансів України від 02.03.2023 року № 113)

01	Відомості про суми нарахованого доходу, утриманого та сплаченого податку на доходи фізичних осіб та військового збору	011	Звітний	X
		012	Звітний новий	
		013	Уточнювачий	
02	Звітний (податковий) період	2023	4	1
		(рік)	(квартал)	(номер місяця в кварталі)
03	Платник податків	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ТЕКСТРЕЙД ДІЛС"		
		(повне найменування юридичної особи чи прізвище, ім'я та по батькові (за наявності) самозайнятої фізичної особи)		
031	Податковий номер ¹ або серія (за наявності) та номер паспорта платника податків ²	41781293		
032	UA51100270010320268	Код за КАТОТТГІ за місцемнаходженням платника податків або відокремленого підрозділу, якщо Розрахунок подає податковий агент за відокремлений підрозділ		
04	Працювало за трудовими договорами (контрактами) (ознака 101)	30		
05	Працювало за цивільно-правовими договорами (ознака 102)			

грн. коп.

Розділ I. Персоніфіковані дані про суми нарахованого (виплаченого) на користь фізичних осіб доходу та нарахованих (перерахованих) до бюджету податку на доходи фізичних осіб та військового збору												
№ з/п	Регістраційний номер облікової картки платника податків або серія (за наявності) та номер паспорта ²	Сума доходу		Сума податку на доходи фізичних осіб		Сума військового збору		Ознака доходу	Дата		Ознака подат. соц. пільги	Ознака (0, 1)
		нарахованого	виплаченого	нарахованого	перерахованого	нарахованого	перерахованого		прийняття на роботу (дд.мм.рррр)	звільнення з роботи (дд.мм.рррр)		
1	2	3а	3	4а	4	5а	5	6	7	8	9	10
1	2680901126	6 700,00	6 700,00	1 206,00	1 206,00	100,50	100,50	101			-	
2	3073513967	7 000,00	7 000,00	1 260,00	1 260,00	105,00	105,00	101			-	
3	2778514672	6 900,00	6 900,00	1 242,00	1 242,00	103,50	103,50	101			-	
4	2393807780	6 700,00	6 700,00	1 206,00	1 206,00	100,50	100,50	101			-	
5	2934219802	1 218,18	1 218,18	219,28	219,28	18,27	18,27	101			-	
6	3723507811	6 800,00	6 800,00	1 224,00	1 224,00	102,00	102,00	101			-	
7	2319418987	1 218,18	1 218,18	219,27	219,27	18,27	18,27	101			-	
8	2976324895	2 525,73	2 525,73	454,63	454,63	37,89	37,89	101		06.10.2023	-	
9	2799623281	6 700,00	6 700,00	1 206,00	1 206,00	100,50	100,50	101			-	
10	3444900861	12 728,00	12 728,00	2 291,04	2 291,04	190,92	190,92	101			-	
11	2645701229	12 374,88	12 374,88	2 227,48	2 227,48	185,62	185,62	101			-	
12	2728215810	1 218,18	1 218,18	219,27	219,27	18,27	18,27	101			-	
13	3647806193	18 000,00	18 000,00	-	-	-	-	157			-	
14	2834217770	7 200,00	7 200,00	1 296,00	1 296,00	108,00	108,00	101			-	
15	2834217770	3 000,00	-	540,00	540,00	45,00	45,00	196			-	

Рис. 2.14. Скріншот Відомості

Джерело: складено автором

На підприємстві звільнення здійснюється за заявою працівника. За увесь час існування підприємства звільнення відбувалось за трьома статтями: за власним бажанням, за згодою сторін, у зв'язку з переведенням на іншу роботу. Скорочень штату не відбувалось.

З моменту подання заяви про звільнення, керівництво може узгодити термін звільнення інший, ніж 2 тижні. На підприємстві немає практики підписування обхідних листків, перевірка заборгованості за працівником що звільнюється.

Наказ на звільнення та остаточний розрахунок здійснюється у день або за один день до звільнення (рис. 2.15). Працівнику виплачується уся йому належна до виплати сума за відпрацьований час та компенсація за невикористану відпустку. При звільненні також підписується угода про нерозголошення комерційної таємниці, яка діє приблизно 2 роки. У день звільнення працівник під підпис забирає трудову книжку, або вона може йому пересилатись поштою за попередньою заявою, його особова справа при цьому передається до архіву.

ТОВ «ТЕКСТРЕЙД ЛЛС»	
м. Одеса	«19» січня 2024р.
НАКАЗ № 2	
Зміст: з кадрових питань	
НАКАЗУЮ:	
1. Звільнити за власним бажанням (ст. 38 КЗпП України) з 22.01.2024р. електрогазоварника Чорного Дмитра Леонідовича. 2. Провести повний розрахунок з Чорним Д.Л. згідно чинного законодавства і виплатити компенсацію за невикористану відпустку у розмірі 24 дні за період з 27.01.2023р. по 22.01.2024р.	
Підстава: подана заява Чорного Д.Л.. 3. Внести зміни та затвердити новий штатний розклад ТОВ «Текстрейд ЛЛС» з 23.01.2024 року у новій редакції (додається).	

Рис. 2.15. Скріншот Відомості

Джерело: складено автором

Облік витрат на ТОВ «Текстрейд», яке працює за Н(П)СБО, займається виробництвом текстильних виробів, включає в себе декілька ключових етапів:

1. Облік сировини та матеріалів:

- Визначення обсягів закупленої сировини та матеріалів для виробництва текстильних виробів.
- Фіксація вартості придбаної сировини та матеріалів відповідно до вимог Н(П)СБО.

2. Облік операційних витрат:

- Класифікація операційних витрат, таких як електроенергія, заробітна плата, амортизація обладнання та інші витрати, які пов'язані з виробництвом текстильних виробів.
- Визначення вартості виробництва, включаючи прямі та операційні витрати.

3. Розподіл витрат на види продукції:

- Визначення співвідношення витрат між різними видами текстильних виробів.
- Адаптація системи витратного обліку для точного визначення вартості кожного виду продукції.

4. Облік прямих та непрямих витрат:

- Розрізнення прямих витрат (пов'язаних конкретно з виробництвом конкретного товару) та непрямих витрат (спільних для кількох видів продукції).
- Розподіл непрямих витрат відповідно до прийнятих методів обліку. Визначення собівартості: обчислення собівартості текстильних виробів на основі обліку прямих та операційних витрат, а також амортизації та інших витрат, визначення вартості готової продукції.

Формування собівартості відбувається наступним чином (табл. 2.1). Компанія використовує наступні рахунки для обліку собівартості: 901 – собівартість реалізованої готової продукції, 902 – собівартість товарів, 903 – собівартість наданих послуг.

Таблиця 2.1

Аналіз рахунку 90 за січень 2024, грн

Аналіз рахунку 90 за січень 2024 р.

Виведені дані: БО (дані бухгалтерського обліку)

Рахунок	Кор. Рахунок	Дебет	Кредит
90	Початкове сальдо		
902	Початкове сальдо		
	28	404 038,74	
	281	404 038,74	
	79		404 038,74
	791		404 038,74
	Оборот	404 038,74	404 038,74
	Кінцеве сальдо		
903	Початкове сальдо		
	37	5 442,37	
	371	5 442,37	
	#####	5 442,37	
	63	268 441,80	
	631	3 001,14	
	632	265 439,66	
	79		273 883,17
	791		273 883,17
	Оборот	273 883,17	273 883,17
	Кінцеве сальдо		
	Оборот	677 921,91	677 921,91
	Кінцеве сальдо		

Джерело: складено автором

Формування собівартості на підприємстві в себе декілька етапів. Спочатку визначаються всі витрати, пов'язані з виробництвом, такі як сировина, оплата праці, енергія, амортизація обладнання та інші операційні витрати. Потім ці витрати розподіляються між різними етапами виробництва та конкретними видами продукції. Кінцевим результатом є визначення собівартості конкретного товару або групи товарів, що виробляються на підприємстві. Цей показник є ключовим для ефективного управління виробництвом, встановлення цін на продукцію та прийняття стратегічних рішень щодо оптимізації виробничих процесів та витрат.

Основні кроки у формуванні собівартості включають.

Визначення прямих матеріальних витрат: обчислення вартості сировини та матеріалів, які безпосередньо використовуються для виробництва текстильних виробів.

Розрахунок прямих трудовитрат: визначення вартості праці, яка безпосередньо пов'язана з виробництвом, включаючи заробітну плату працівників, задіяних у виробництві.

Обчислення витрат на виробництво: включає в себе прямі витрати на матеріали та працю, а також операційні витрати, такі як амортизація обладнання, електроенергія та інші непрямі витрати, які пов'язані із забезпеченням виробництва.

Розподіл непрямих витрат: непрямі витрати, які не можна однозначно віднести до конкретного виду продукції, розподіляються між різними виробничими відділеннями або видами товарів на підставі прийнятих методів розподілу.

Визначення обсягу виробництва: кількість виготовлених одиниць товарів впливає на розподіл собівартості на одиницю продукції.

Особлива увага в компанії також приділяється процесу закупівлі матеріалів та необхідних послуг у постачальників.

На початку року формується бюджет. Ініціюють витрати зацікавлені особи. Служба головного технолога проводить збір заявок на закупівлю ТМЦ. Витрати на заплановані закупівлі звіряються з підписаним бюджетом. В програмі People Soft ведеться бізнес процес, саме там відбувається погодження. Для погодження, кожен менеджер, наділений повноваженням, має обговорити та довести доцільність закупівлі з кінцевим бенефіціаром.

Відділ постачання займається вибором постачальника шляхом аналізу ринку, участі в тендерах, проведення переговорів з потенційними контрагентами. Тендерна комісія складається з відділу постачання та зацікавлених у певних операціях осіб. За результатами процедур вибору, переговорів, укладається договір на поставку, частіше за все це договір строком на рік з можливістю пролонгації. Договорами оренди займається відділ логістики.

Загалом цей процес в компанії виглядає наступним чином (рис. 2.16)

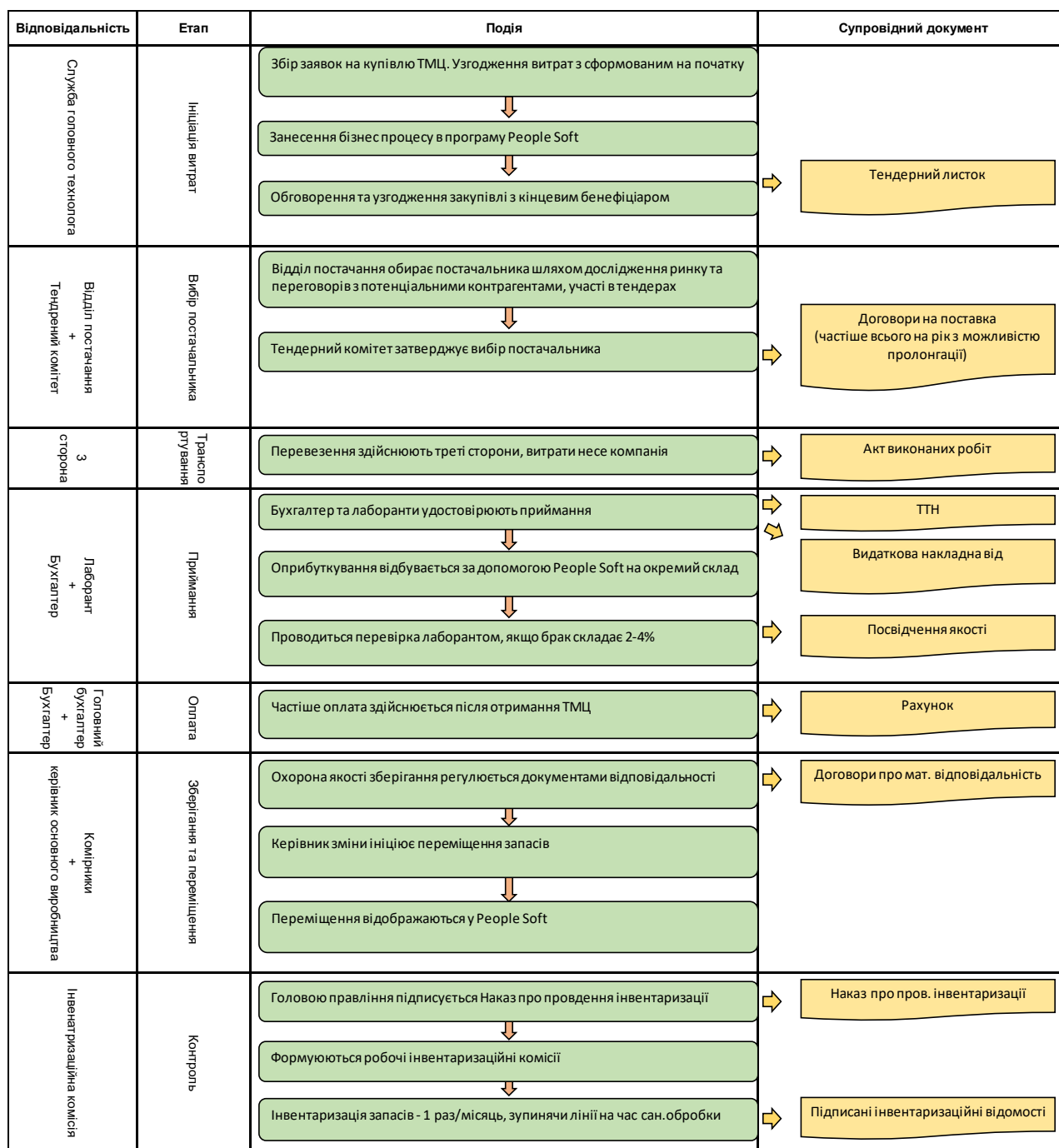

Рис. 2.16 Цикл закупівель на ТОВ «ТЕКСТРЕЙД»

Джерело: складено автором

Інші витрати пов'язані з закупівлями супроводжуються актами виконаних робіт. Постачальник привозить замовлення з Видатковою накладною у 2-х примірниках, один залишається у ТОВ «ТЕКСТРЕЙД», інший примірник підписується, ставиться печатка і віддається постачальнику. Якщо є необхідність перевірки даного виду запасів в лабораторії, то передається вся продукція на

закритий склад. У випадку певних неточностей, розвантаження дозволяється, але сировину не дозволено використовувати до подальшої вказівки лабораторії. У випадку неякісної сировини машину повертають постачальнику. Оплата здійснюється згідно умов договору. На основі Видаткової накладної проводиться оприбуткування на склад. Потім складається накладна на переміщення котра підписується завідуючим складом, та людиною котра отримала сировину.

Частіше Компанія домовляється про оплату після отримання. Іноді отримує запаси частинами, модель обліку передоплат стандартна на рахунку 39. Ведення обліку по методу нарахування витрат визнання передплат контролює головний бухгалтер.

Наявні декілька типів складів для різних видів ТМЦ, в деяких за потреби підтримується певний температурний режим. За для охорони на частині складів ведеться відеонагляд, оснащені системою пропусків за відбитком, усі склади змикаються, ключі зберігаються в опечатаному боксі. Старший комірник та керівник основного складу відповідальні за зберігання запасів. Відповідальність підтверджується договорами про матеріальну відповідальність. Щодо переміщень, ініціаторами є керівники змін, формуються електронні накладні на внутрішні переміщення, акти випуску у виробництво в програмі обліку.

Кожного місяця проводиться суцільна інвентаризація в процесі санітарної обробки, котра відбувається в умовах зупинки виробничої лінії. Перед цим Директором підписується Наказ на проведення інвентаризації. Виявлені недостачі можуть відшкодовуватись матеріально-відповідальними особами. Уцінка в обліку Компанії відсутня, виключно списання, що супроводжуються актами списання.

Визнані підприємством витрати в бухгалтерському обліку класифікують за такими групами:

- собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг);
- адміністративні витрати;
- витрати на збут;
- інші операційні витрати;

- фінансові витрати;
- інші витрати.

Витрати, які не пов'язані безпосередньо з виготовленням продукції і не включаються до виробничої собівартості, є витратами періоду. Одна зі складових таких витрат — постійні нерозподілені ЗВВ. Крім того, до витрат періоду відносять усі перелічені види витрат за винятком собівартості реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг).

Адміністративні витрати є загальногосподарськими витратами, спрямованими на обслуговування та управління підприємством. Їх склад визначає п. 18 П(С)БО 16, а облік ведуть на рахунку 92 «Адміністративні витрати».

Витрати на збут — це витрати, пов'язані з реалізацією (збутом) продукції (товарів, робіт, послуг). Склад збутових витрат визначає п. 19 П(С)БО 16. Обліковують їх на рахунку 93 «Витрати на збут».

До інших операційних витратам відносять витрати операційної діяльності, які не є адміністративними витратами та витратами на збут і не включаються до собівартості реалізації продукції (робіт, послуг). Їх склад визначає п. 20 П(С)БО 16. Обліковують такі витрати на відповідних субрахунках рахунка 94 «Інші витрати операційної діяльності».

Фінансовими витратами визнають:

- витрати на проценти (за кредитами отриманими, облігаціями випущеними, фінансовою орендою тощо);
- інші витрати підприємства, пов'язані із запозиченнями (крім фінансових витрат, які включаються до собівартості кваліфікаційних активів відповідно до вимог П(С)БО 31).

Такі витрати обліковують на субрахунках 951 «Відсотки за кредит» і 952 «Інші фінансові витрати».

Втрати від участі в капіталі (Дт 96) є збитками від інвестицій в асоційовані, дочірні або спільні підприємства, які обліковують за методом участі в капіталі. Приклад їх розрахунку наведено у додатку 2 до П(С)БО 16 (ср. 046398600).

Інші витрати – це витрати, які виникають під час діяльності підприємства (крім фінансових витрат), але не пов'язані безпосередньо з виробництвом та/або реалізацією продукції (товарів, робіт, послуг).

Склад інших витрат установлений п. 29 П(С)БО 16. Обліковують їх на відповідних субрахунках рахунка 97 «Інші витрати».

2.3. Аналіз виробничих процесів підприємства

Розглянемо управління запасами як елемент управління виробничими процесами підприємства.

При управлінні запасами на підприємстві використовується система з фіксованим розміром замовлення. Її параметри представлені в табл. 2.2.

Таблиця 2.2

Параметри системи управління запасами на підприємстві

№ п/п	Показник	Порядок розрахунку	Значення показника
1	Потреба, м	-	10000
2	Оптимальний розмір по Вілсону	по формулі Вілсона	259
3	Час поставки, дні	дані підприємства	10
4	Можлива затримка у поставках, дні	дані підприємства	4
5	Очікуване денне споживання, м.	[1] / [число робочих днів]	45
6	Період витрати замовлення, дні	[2] / [5]	6
7	Очікуване використання за час поставки, м.	[3] * [5]	450
8	Максимальне споживання за час поставки, м.	([3] + [4]) * [5]	630
9	Гарантійний запас, м.	[8] - [7]	180
10	Пороговий рівень запасу, м.	[9] + [7]	630
11	Максимальний бажаний рівень замовлення, м.	[9] + [2]	439
12	Період витрати запасів до порогового рівня, дні	([11] - [10]) / [5]	-5

Джерело: складено автором

Розрахунок оптимального розміру замовлення за формулою Вілсона:

$$A = 0,2 \times 2000 = 400 \text{ (грн.)}$$

$$S = 10\,000 \text{ (м)}$$

$$i = 120 \text{ (грн./м)}$$

$$Q^* = \sqrt{\frac{2 \times 10\,000 \times 400}{200}} = 259 \text{ (м)}$$

Очікуване щоденне витрачання V_d :

$$V_d = B/N \quad (2.1)$$

B – потреба у запасах.

N – робочі дні у періоді.

$$P_d = S/N = 10\,000/226 \approx 45 \text{ (м/дн.)}$$

Період витрати замовлення: $259/45 \approx 6$ (дн.)

Очікуване витрачання за час виконання замовлення:

$$OB = S_d * t_n \quad (2.2)$$

S_d – очікуване щоденне використання.

t_n – час виконання замовлення.

$$OB = 45 * 10 = 450 \text{ (м)}.$$

Максимальне використання за час виконання замовлення:

$$MB = V_d * (t_n + t_{зп}) \quad (2.3)$$

$t_{зп}$ – час затримки замовлення.

$$MB = 45 * (4+10) = 630 \text{ (м)}.$$

Гарантійний запас:

$$Z_s = MB - OB \quad (2.4)$$

$$Z_s = 630 - 450 = 180 \text{ (м)}.$$

Пороговий рівень запасу:

$$ПР = ОВ + Z_s \quad (2.5)$$

Z_s — страховий запас.

$$ПР = 450 + 180 = 630 \text{ (м)}.$$

Графік залишків запасів представлений в табл. 2.3.

Таблиця 2.3

Графік залишків запасів

Час	Запас	Витрати	Надходження
1	2	3	4
1	2 439	45	2000
2	2 394	45	
3	2 349	45	
4	2 304	45	
5	2 259		
5	2 214	45	
6	2 169	45	
7	2 124	45	
8	2 079	45	
9	2 034	45	
10	1 989		
10	1 989	45	
11	1 944	45	
12	1 899	45	
13	1 854	45	
14	1 809	45	
15	1 764		
15	1 764	45	
16	1 719	45	
17	1 674	45	
18	1 629	45	
19	1 584	45	
20	1 539		
20	1 539	45	
21	3 494	45	2000
22	3 449	45	
23	3 404	45	
24	3 359	45	
25	3 314		
25	3314	45	
26	3269	45	

Продовження таблиці 2.3

1	2	3	4
27	3224	45	
28	3179	45	

29	3134	45	
30	3089		
30	3 089	45	
31	3044	45	
32	2999	45	

Джерело: складено автором

Спочатку рівень запасів відповідає максимально бажаному рівню в 439 м. При щоденному витрачанні 45 м запасу вже в перший день рівень запасів складає 2439 м, що значно вище і максимального бажаного рівня, і порогового рівня запасів. Тобто наявність запасів значно перевищує потреби в ньому. Відбувається затоварення складу цим видом запасу.

РОЗДІЛ 3 РОЗРОБКА РЕКОМЕНДАЦІЙ ЩОДО ПОКРАЩЕННЯ ВИРОБНИЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТОВ «ТЕКСТРЕЙД»

3.1. Напрямки вдосконалення обліку, контролю і аналізу виробничих процесів підприємства

Розглянемо напрямки покращення обліку виробничих процесів на підприємстві.

Облік, як складова управління підприємством, повинен забезпечити чіткий контроль за надходженням, використанням матеріальних активів, до складу яких входять і виробничі запаси. Оптимізація виробничих запасів на підприємстві забезпечить підвищення ефективності діяльності підприємства.

Для більшої достовірності та деталізації обліку на підприємстві запропоновано ввести рахунок 210 «Витрати на придбання виробничих запасів» і, відповідно, субрахунки. Впровадження даних форм звітності спростить отримання інформації щодо виробничих запасів, покращить їх ефективність їх використання.

Для покращення контролю виробничої діяльності пропонується змінити систему управління запасами.

Розрахуємо параметри системи управління запасами з фіксованим інтервалом часу між замовленнями.

При розрахунку інтервалу між замовленнями була використана формула:

$$T_{M3} = \frac{N \times Q^*}{S} = \frac{226 \times 259}{10\,000} = 6 \text{ (дн.)}.$$

Максимальний бажаний запас:

$$MB3 = Z_s + t_{M3} * P_d \quad (3.1)$$

MB3 - максимальний бажаний запас;

Z_s - гарантійний (страховий) запас;

t_{M3} - інтервал часу між замовленнями;

P_d - очікуване денне споживання.

Таблиця 3.1

Розрахунок параметрів системи управління запасами з фіксованим інтервалом часу між замовленнями

№ п/п	Показник	Порядок розрахунку	Значення показника
1	Потреба	-	10000
2	Інтервал часу між замовленнями, дні	розрахунок	6
3	Час поставки, дні	дані підприємства	10
4	Можлива затримка у поставках, дні	дані підприємства	4
5	Очікуване денне споживання	[1] / [число робочих днів]	45
6	Очікуване споживання за час поставки	[3]*[5]	450
7	Максимальне споживання за час поставки	([3] + [4]) * [5]	630

8	Гарантійний запас	$[5] * [4]$	180
9	Максимальне бажане замовлення	$[8] + [2] * [5]$	450
10	Розмір замовлення	$[9] - [\text{поточний запас}] + [6]$	270

Джерело: складено автором

$$\text{МБЗ} = 225 + 6 * 45 = 450 \text{ (м)}.$$

Розмір замовлення (Q_i) визначається за формулою:

$$Q_i = \text{МБЗ} - Z_{Ti} + P_d - Z_{ti}, \quad (3.2)$$

Z_{Ti} - рівень поточного запасу при видачі замовлення;

Z_{ti} - рівень запасу в поставці, не отриманого до моменту видачі замовлення;

P_d - очікуване споживання за час виконання замовлення.

$$Q_i = 450 - 630 + 450 = 270 \text{ (м)}.$$

Моделювання рівня запасів показало, що поставка виданого замовлення прийде на 7-й день (через 6 днів.). Наступне замовлення повинне бути виконане через 6 дн., тобто на 14-й день.

$$Q_2 = 270 \text{ кг.}; Q_3 = 315 \text{ м.}; \text{і т.д.}$$

Без затримок друге замовлення прийде на 1-й день і т.д.

Таким чином, запропонована система управління запасами дозволить збалансувати рівень запасів і знизить відволікання коштів з обороту, що, в свою чергу, збільшить грошові кошти, тобто найбільш ліквідні активи підприємства.

3.2. Розробка нової продукції для підприємства

Пропонується освоїти виробництво нового товару – теплового верхнього одягу. За зовнішнім виглядом куртка повинна відповідати зразку-еталону. За розмірами комплект куртки повинен відповідати типовим фігурам відповідно до ГОСТ 23167. За конструкцією куртка є утепленою курткою з тканини плащової гладкопофарбованої з мембранним покриттям з герметизованими швами.

Розглянемо ринкову ситуація для визначення потреби в такій продукції. У період 2018-2021 років ринок одягу в Україні динамічно розвивався разом із зростанням купівельної спроможності населення нашої країни. Подолавши наслідки кризи 2015 року, українці стали більше витратити гроші на товари не першої необхідності, зокрема, активніше купувати продукцію ринку одягу в Україні. При цьому споживачі знову почали керуватися при виборі не тільки ціною товару, а й посилили увагу на якість крою, пошиття та матеріал, сучасність дизайну.

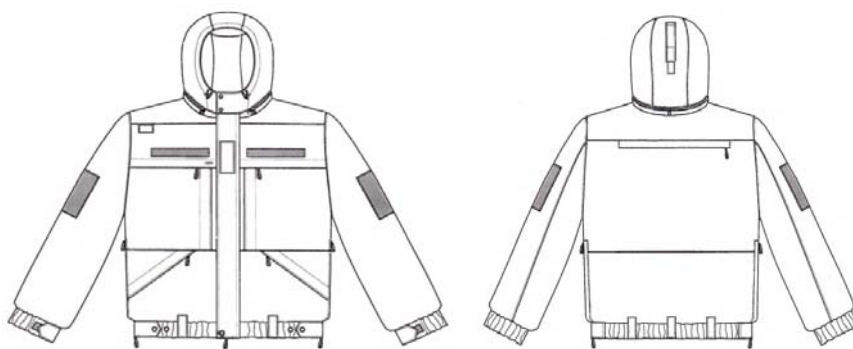

Рис. 3.1. Зовнішній вигляд

Джерело: складено автором

Нещодавня економічна криза сприяла формуванню інтересу українців до вітчизняних брендів одягу, таких як Vovk, Arber, VDone, a.Tan, Goldi, Kleo. Їхня продукція відрізняється якістю на рівні відомих міжнародних торгових марок у поєднанні з нижчою вартістю через відсутність націнки на бренд. Загалом оператори ринку одягу в Україні, як виробники, так і імпортери, у період, що досліджувався, орієнтувалися на споживачів із середнім та низьким рівнем доходу [20**Ошибка! Источник ссылки не найден.**].

Найбільший попит в Україні спостерігається на жіночий одяг, сегмент якого займає 40% ринку одягу, дещо менший – на чоловічий одяг, сегмент якого також має значну частку на ринку – 35%. На дитячий одяг припадає 25% [7**Ошибка! Источник ссылки не найден.**].

Серед дитячих речей найпопулярніші типи одягу - це комбінезони, куртки, спортивні костюми та сукні для дівчат.

Слід зауважити, що сектор текстильної промисловості України експортує продукцію переважно до Німеччини (\$218,02 млн), Польщі (\$96,3 млн), Данії (\$82,07 млн), Румунії (\$67,9 млн) (рис. 3.2).

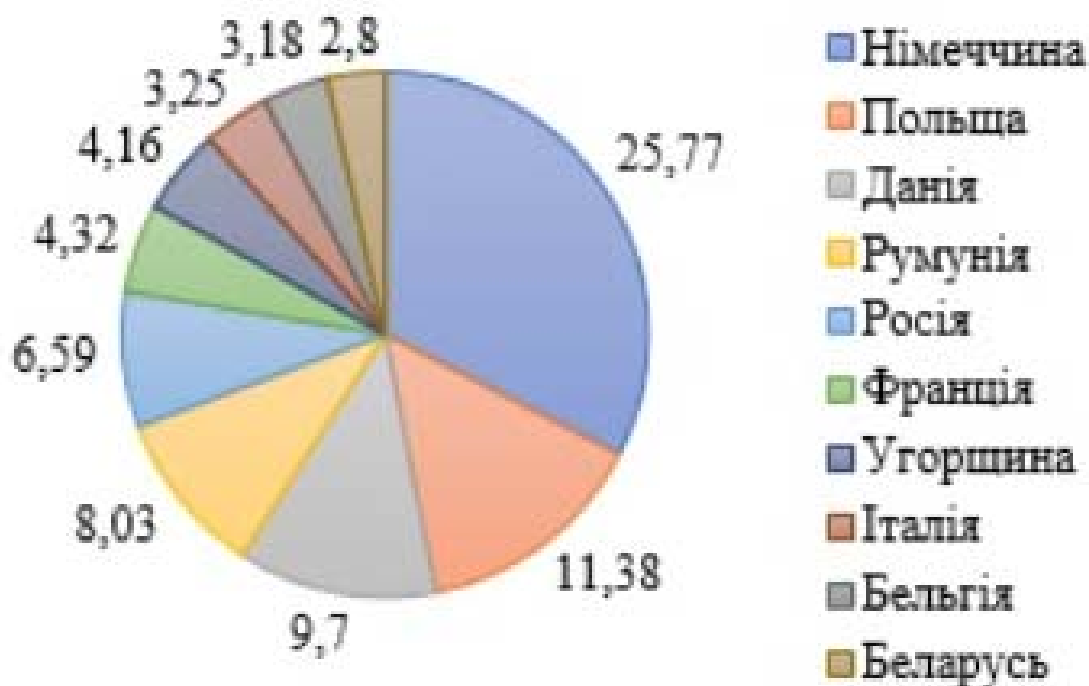

Рис. 3.2. Найбільші експортери в Україну

Джерело: [35Ошибка! Источник ссылки не найден.]

Імпортує Україна текстильну продукцію з всього світу: Китаю - близько \$478,12 млн з часткою імпорту 23,75%, Туреччини – близько \$281,03 млн з часткою імпорту 13,96%, Німеччини– близько \$199,83 млн з часткою імпорту 9,93%, Польщі – близько \$188,64 млн з часткою імпорту 9,37%, Італії – близько \$105,15 млн з часткою імпорту 5,22% (рис. 3.3) [35Ошибка! Источник ссылки не найден.].

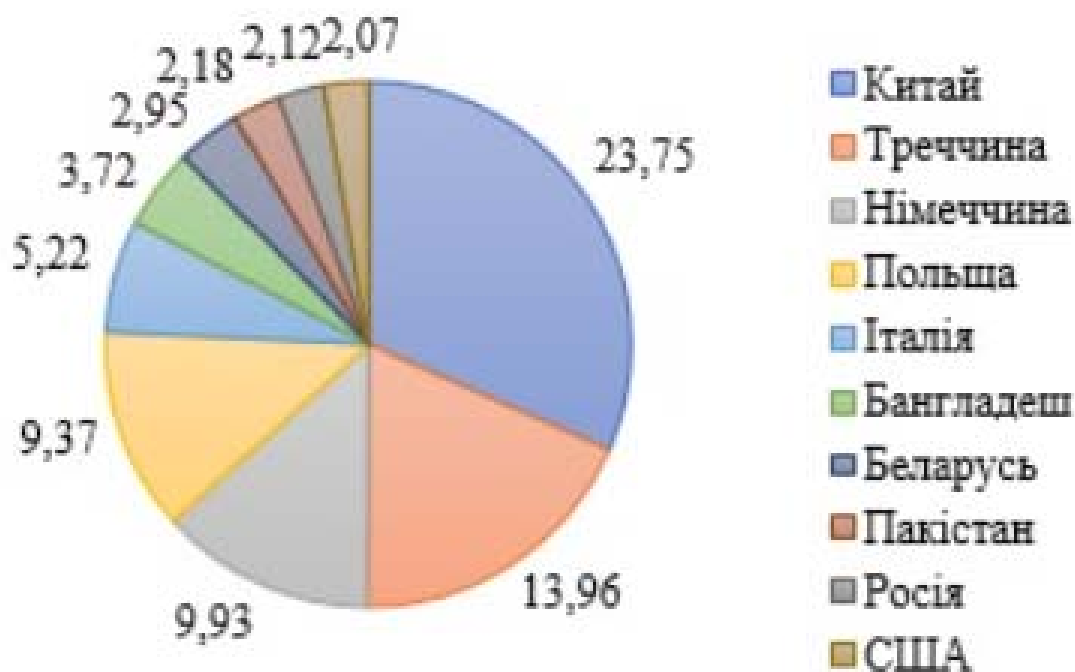

Рис. 3.3. Найбільші імпортери з України

Джерело: [35**Ошибка! Источник ссылки не найден.**]

До України імпортується переважно така продукція: сукні, шарфи, куртки, шуби із штучного хутра, жіночі пуховики, одяг для дітей, спортивні чоловічі та жіночі костюми, робочий одяг, одяг виготовлений з льону, шовку, бавовни [26**Ошибка! Источник ссылки не найден.**].

Повномасштабне вторгнення Росії призвело до наступних змін на ринку одягу та взуття в Україні:

1. Імпорт товарів знизився на 60%.
2. Популярний бренд H&M та магазини групи Inditex, до якої входять Zara, Bershka, Stradivarius, Pull&Bear, Massimo Dutti та Oysho закрилися та на час проведення маркетингового дослідження ще не відновили роботу.

Багато жінок із дітьми з початком активних бойових дій поїхали за кордон. Трикотажний чоловічий одяг та білизну посилено закуповували для військових та учасників територіальної оборони.

Сегментація ринку одягу та взуття в Україні у розрізі видів імпортованої продукції у 2022 році показує, що 64% від загального обсягу поставок припало на костюми спортивні, костюми та комплекти чоловічі, верхній одяг чоловічий, светри, джемperi та подібні вироби трикотажні, білизна чоловіча [21**Ошибка! Источник ссылки не найден.**].

Рис. 3.4. Структура ринку в 2022р.

Джерело: [21**Ошибка! Источник ссылки не найден.**]

Поки H&M неквапливо повертається на ринок України, а Inditex – у роздумах, позиції в Україні посилюють польські ритейлери.

Про вихід в Україну заявили два нових польських ритейлери. Мультипродуктова мережа HalfPrice уже відкрила свій перший магазин. Бренд одягу Greenpoint ще у пошуках партнерів. Але має амбітний план – запуск 20 магазинів у 2024 році [18**Ошибка! Источник ссылки не найден.**].

Рис. 3.5. Польські продавці одягу в Україні
Джерело: [18**Ошибка! Источник ссылки не найден.**]

Таким чином, виробництво куртки відповідає розвитку української промисловості та просуванню на ринок українських брендів.

Розглянемо маркетинговий план.

Ціна таргетованої реклами в Інстаграм – мінімум \$1 на добу. Максимум залежить від персональних налаштувань, густини конкуренції у ніші бізнесу та інших індивідуальних факторів [25**Ошибка! Источник ссылки не найден.**].

У Фейсбуці для невеликого міста або густонаселеного району мегаполісу оптимальним буде рекламний бюджет у 7600 грн., для великих міст – 12 700-15300 грн., для всієї країни – понад 20 300 грн. на місяць [30**Ошибка! Источник ссылки не найден.**].

Маркетинговий бюджет на рекламу в соціальних мережах представлений в табл. 3.2.

Таблиця 3.2

Маркетинговий бюджет на рекламу в соціальних мережах, тис. грн.

Витрати	На 1 добу	На місяць
Реклама Інстаграм	0,4	12
Реклама Фейсбук	0,66	20,3
Всього	1,06	32,3

Джерело: складено автором

Таким чином, витрати на маркетинг в соціальних мережах в 2025р. прогноуються на рівні $32,3 * 12 = 387,6$ тис. грн.

Для організації нового виробництва потрібно закупити нове устаткування.

Таблиця 3.3

Вартість устаткування [14; 22; 23; 33] **Ошибка! Источник ссылки не найден.**

Устаткування	Кількість, од.	Вартість, грн.	Витрати, тис. грн.
Розкрійний стіл	2	10236	20,47
Розкрійні електроножі	3	4152	12,46
Оверлок	5	25896	129,48
Швейна машина	20	57250	1145
Всього	-	-	1307,41

Джерело: складено автором

Таким чином, для розвитку підприємства і випуску нової продукції потрібно купити основні засоби на суму в 1307,41 тис. грн.

Витрати на оплату праці персоналу наведені в табл. 3.4.

Таблиця 3.4

Витрати на оплату праці

Персонал	Кількість, осіб	Оклад, грн.	Витрати на рік, тис. грн.	Податки, тис. грн.
Швея	25	20000	6000	1980
Розкрійниця	6	20000	1440	475
Всього	31	-	7440	2455

Джерело: складено автором

Витрати на оплату праці складуть 9895 тис. грн.

Матеріальні витрати на одиницю продукції наведені в табл. 3.5.

Таблиця 3.5

Матеріальні витрати на виробництво продукції

Матеріал	Витрати на	Кількість	Витрати на рік,
----------	------------	-----------	-----------------

	одиницю продукції, од., м	продукції, од.	од., м
Тканина плащова гладкопофарбована	2,5	10000	25000
Тканина підкладкова поліефірна	2,5	10000	25000
Флісове полотно	2,5	10000	25000
Матеріал прокладковий з регулярним клейовим цятковим покриттям (флізелін)	2	10000	20000
Флісове полотно з антипілінговою обробкою	2,5	10000	25000
Утеплювач нетканий «холософт»	2,5	10000	25000
Застібка-блискавка роз'ємна з двома бігунками	1	10000	10000
Застібка-блискавка роз'ємна з одним бігунком	1	10000	10000
Застібка-блискавка роз'ємна з одним перекидним бігунком	1	10000	10000
Застібка-блискавка нероз'ємна з двома бігунками	4	10000	40000
Застібка-блискавка нероз'ємна з одним бігунком	1	10000	10000
Текстильна тасьма (ременева)	1,5	10000	15000
Текстильна тасьма (репсова)	1,5	10000	15000
Стрічка еластична	3	10000	30000
Шнур еластичний	3	10000	30000
Застібка текстильна	1	10000	10000
Кнопка металева з пластмасовим посилювачем	3	10000	30000
Фіксатор пластмасовий	4	10000	40000
Обмежувач пластмасовий	4	10000	40000
Блочки металеві з пластмасовими посилювачами	4	10000	40000
Нитки швейні поліефірні	100	10000	1000000
Нитки швейні армовані	100	10000	1000000

Джерело: складено автором

Далі сформуємо витрати в грошовій формі на матеріали для виробництва в табл. 3.6.

Таблиця 3.6

Матеріальні витрати на виробництво продукції

Матеріал	Вартість, грн.	Витрати на рік, од., м	Витрати, тис. грн.
1	2	3	4
Тканина плащова гладкопофарбована	68,85	25000	1721,25

Продовження таблиці 3.6

1	2	3	4
Тканина підкладкова поліефірна	100,89	25000	2522,25
Флісове полотно	64,89	25000	1622,25
Матеріал прокладковий з регулярним клейовим цятковим покриттям (флізелін)	32	20000	640,00
Флісове полотно з антипілінговою обробкою	105,3	25000	2632,50

Утеплювач нетканий «холософт»	108,64	25000	2716,00
Застібка-блискавка роз'ємна з двома бігунками	91,2	10000	912,00
Застібка-блискавка роз'ємна з одним бігунком	21,1	10000	211,00
Застібка-блискавка роз'ємна з одним перекидним бігунком	44,1	10000	441,00
Застібка-блискавка нероз'ємна з двома бігунками	11	40000	440,00
Застібка-блискавка нероз'ємна з одним бігунком	31,98	10000	319,80
Текстильна тасьма (ременева)	1	15000	15,00
Текстильна тасьма (репсова)	0,9	15000	13,50
Стрічка еластична	8,28	30000	248,40
Шнур еластичний	45,2	30000	1356,00
Застібка текстильна	6,08	10000	60,80
Кнопка металева з пластмасовим посилювачем	6,4	30000	192,00
Фіксатор пластмасовий	4	40000	160,00
Обмежувач пластмасовий	0,98	40000	39,20
Блочки металеві з пластмасовими посилювачами	0,6	40000	24,00
Нитки швейні поліефірні	0,02	1000000	20,00
Нитки швейні армовані	0,03	1000000	30,00
Всього	-	-	16336,95

Джерело: складено автором

Таким чином, витрати на матеріали становлять 16337 тис. грн. Собівартість 1 куртки становить $16337000 / 10000 = 1634$ грн.

3.3. Оцінка ефективності рекомендацій

Вартість реалізації продукції сформована з урахуванням 70% рентабельності, тобто ціна реалізації $1634 * 1,7 = 2778$ грн. З урахуванням ПДВ – $2778 * 1,2 = 3334$ грн.

Фінансовий план наведений в табл. 3.7.

Таблиця 3.7

Фінансовий план, тис. грн.

Показник	2025 (100% плану)	2026 (ріст + 10%)	2027 (ріст + 10%)
Дохід від реалізації	33340	36674	40341
ПДВ	5557	6112	6724
Чистий дохід від реалізації	27783	30562	33618
Собівартість, в т.ч.	24598	26069	27686
Матеріальні витрати	14703	16174	17791
Оплата праці	7440	7440	7440

Податок з заробітної плати	2455	2455	2455
Реклама	388	388	388
Прибуток від продажу	2797	4105	5544
Лізингові платежі	633	289	792
Прибуток до оподаткування	2165	3816	4752
Податок на прибуток	390	687	855
Чистий прибуток	1775	3129	3897

Джерело: складено автором

Таким чином, виробництво нової продукції буде прибутковим, в перспективі планується збільшення виробництва на 10% в рік.

Бюджетна ефективність полягає в відрахуванні податків у бюджет через розширення діяльності та збільшення робочих місць. Податкові відрахування наведені в табл. 3.8.

Таблиця 3.8

Податкові відрахування

Показник	2025	2026	2027
ПДВ	5557	6112	6724
Податок з заробітної плати	2455	2455	2455
Податок на прибуток	390	687	855
Всього	8401	9254	10034

Джерело: складено автором

Таким чином, збільшення обсягів діяльності призведе до підвищення бюджетної ефективності.

Економічну ефективність оцінимо через показники інвестиційної привабливості.

$$NPV = \frac{1775}{1,2} + \frac{3129}{1,2 * 1,2} + \frac{3897}{1,2 * 1,2 * 1,2} - 1308 = 5907 - 1308 = 4599 \text{ тис. грн.}$$

$$PI = \frac{5907}{1308} = 1,51$$

$$PP = \frac{1308}{5907} = 0,66 \text{ року}$$

Таким чином, інвестиції привабливі, оскільки NPV більше нуля, індекс рентабельності більше 1, період окупності менше 1 року.

Потенційними ризиками є збільшення вартості сировини і зменшення попиту. Представимо прогнозні доходи і витрати у випадку реалізації цих сценаріїв.

Таблиця 3.9

Фінансовий план з урахуванням ризиків, тис. грн.

Показник	(100% плану)	Зростання витрат +10%	Зниження попиту -10%	Зниження попиту і зростання витрат
	Оптимістичний сценарій	Песимістичний сценарій		Найбільш вірогідний

				сценарій
Дохід від реалізації	33340	33340	30006	30006
ПДВ	5557	5557	5001	5001
Чистий дохід від реалізації	27783	27783	25005	25005
Собівартість, в т.ч.	24598	26068	23128	22995
Матеріальні витрати	14703	16173	13233	13100
Оплата праці	7440	7440	7440	7440
Податок з заробітної плати	2455	2455	2455	2455
Реклама	388	388	388	388
Прибуток від продажу	2797	1327	1489	1622
Лізингові платежі	633	633	633	633
Прибуток до оподаткування	2165	694	856	989
Податок на прибуток	390	139	171	198
Чистий прибуток	1775	555	685	791

Джерело: складено автором

З наведених розрахунків видно, що при всіх сценаріях реалізації ризиків діяльність залишається прибутковою. Найгірший варіант – зниження або попиту, або збільшення цін, так як в цих випадках прибуток найнижчий. Відмітимо, що при відхиленні більш, ніж на 10% від запланованих показників, діяльність стане збитковою.

ВИСНОВКИ

Сучасні умови економіки демонструють, що планування виробничої діяльності підприємства є критично важливим аспектом. Ефективні підприємства, які досягають успіху, проявляють здатність до планування. Планування є ключовою складовою у життєвому циклі кожного підприємства, і головним завданням в господарській діяльності є виробнича програма, що стоїть на передньому краї життєвого циклу.

Планування має враховувати розвиток бізнес-середовища. Основою планування є регулювання бізнес-цілей згідно наявних ресурсів, закону попиту та пропозиції. Виробничий план повинен відображати положення підприємства на ринку та результати аналізу його розвитку.

Виробниче планування включає короткострокові плани, які доповнюють середньострокові. Цей тип планування є деталізованим, включаючи багато аспектів діяльності.

Виробничий план містить детальний план виробництва продукції підприємства на поточну декаду, місяць або квартал. Цей тип планування може використовуватися для складання довгострокових, середніх і короткострокових планів.

При створенні виробничого плану, щоб він був ефективним, слід звернути увагу на наступні заходи: збільшення кількості та покращення продажів; підвищення ефективності виробничого процесу, збільшення кількості та різноманітності продукції, удосконалення технологічного процесу; підвищення рівня забезпеченості основними фондами; покращення фінансового стану і збільшення прибутку; підвищення

заробітної плати та продуктивності праці; підвищення ефективності використання природних ресурсів і матеріалів, збереження природи і навколишнього середовища тощо.

Виробничо-торгівельна компанія Текстрейд ЛЛС, відома на українському ринку під торговими марками «Алекс МВ», «Homefort»

Підприємство спеціалізується на виробництві та продажу:

1. Текстилю: подушки, ковдри, на матрацники, постільна білизна; спальні мішки;
2. Ортопедичних матраців: пружинних та безпружинних;
3. М'яких меблів: диванів, м'яких ліжок, пуфів, банкеток тощо;
4. Металевих ліжок: односпальних та двоярусних;
5. Корпусних меблів із ДСП: ліжок, тумбочок, столів, стільців та інше.

Виробничі потужності і склад розташовані у м. Одеса.

Облік ведеться на основі законодавства України та порушень не має.

Контроль здійснюється співробітниками через інвентаризацію.

При управлінні запасами на підприємстві використовується система з фіксованим розміром замовлення. Спочатку рівень запасів відповідає максимально бажаному рівню в 439 м. При щоденному витрачанні 45 м запасу вже в перший день рівень запасів складає 2439 м, що значно вище і максимального бажаного рівня, і порогового рівня запасів. Тобто наявність запасів значно перевищує потреби в ньому. Відбувається затоварення складу цим видом запасу.

Підприємству рекомендовано для більшої достовірності та деталізації обліку на підприємстві ввести рахунок 210 «Витрати на придбання виробничих запасів» і, відповідно, субрахунки. Впровадження даних форм звітності спростить отримання інформації щодо виробничих запасів, покращить їх ефективність їх використання.

Для покращення контролю виробничої діяльності пропонується змінити систему управління запасами. Розраховані параметри системи управління запасами з фіксованим інтервалом часу між замовленнями. Запропонована система управління запасами дозволить збалансувати рівень запасів і знизить відволікання коштів з обороту, що, в свою чергу, збільшить грошові кошти, тобто найбільш ліквідні активи підприємства.

Пропонується освоїти виробництво нового товару – теплового верхнього одягу. Виробництво куртки відповідає розвитку української промисловості та просуванню на ринок українських брендів. Вартість реалізації продукції сформована з урахуванням 70% рентабельності, тобто ціна реалізації куртки становить 2778 грн. З урахуванням ПДВ – це 3334 грн.

Виробництво нової продукції буде прибутковим, в перспективі планується збільшення виробництва на 10% в рік. Збільшення обсягів діяльності призведе до підвищення бюджетної ефективності. Інвестиції привабливі, оскільки NPV більше нуля, індекс рентабельності більше 1, період окупності менше 1 року.

З наведених розрахунків видно, що при всіх сценаріях реалізації ризиків діяльність залишається прибутковою. Найгірший варіант – зниження або попиту, або збільшення цін, так як в цих випадках прибуток найнижчий. Відмітимо, що при відхиленні більш, ніж на 10% від запланованих показників, діяльність стане збитковою.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Богацька Н.М., Шарагова О.М. Особливості організації та удосконалення виробничої програми підприємства. *The 3rd International scientific and practical conference “Global science: prospects and innovations”* (November 2-4, 2023) Cognum Publishing House, Liverpool, United Kingdom. 2023. С. 717-722.
2. Богацька Н.М. Особливості оцінки конкурентоспроможності підприємства. *Ефективна економіка*. 2020. №4.
3. Виробнича програма підприємства та її показники. URL: <https://buklib.net/books/37299/> (дата звернення: 15.05.2024).
4. Гончар О.В., Велієва В.О. Аналіз ефективності виробництва соняшнику та шляхи її підвищення. *Стратегічні пріоритети розвитку бухгалтерського обліку, аудиту та оподаткування в*

умовах глобалізації : матеріали II Міжнародної науковопрактичної конференції (м. Суми, 16 листопада 2023 р.) / за ред. проф. Назаренка О.В. Суми: СНАУ, 2023. С. 188-190.

5. Гончаренко В.Є., Грідін О.В. Передумови забезпечення економічної ефективності виробництва соняшнику в Україні. *Актуальні проблеми та перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством* : Матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної конференції. Частина 2. м. Полтава, 30 – 31 березня 2023 р. Полтава, 2023. С. 60-61.

6. Гребенюк Г.М. Операційний менеджмент сучасного підприємства. <http://lib.kart.edu.ua/bitstream/123456789/17592/1/%d0%93%d1%80%d0%b5%d0%b1%d0%b5%d0%bd%d1%8e%d0%ba.pdf> (дата звернення: 15.05.2024).

7. Динаміка відновлення індустрії у цифрах 2021 року. URL: <https://ukrlegprom.org/ua/news/dynamika-vidnovlennya-industriyi-u-czyfrach-2021-roku/> (дата звернення: 15.05.2024).

8. Єфанов В.А. Особливості формування витрат на виробництво сільськогосподарської продукції в умовах війни в Україні. *Економічний простір*. 2024. № 189. С. 62-65.

9. Захарова Д. С. Фактори впливу на ефективність виробництва органічної продукції у сільськогосподарських підприємствах. URL: http://ir.polissiauniver.edu.ua/bitstream/123456789/5286/1/Organik_2015_71-72.pdf (дата звернення: 15.05.2024).

10. Карась Ю. Теоретичний зміст поняття «виробничий потенціал» аграрного підприємства *Економіка та суспільство*. 2022. № 46. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2032/1961> (дата звернення: 15.05.2024).

11. Каштан С.С. Проблеми модернізації виробничої програми. URL: https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/20392/1/IMPER_2022_V1_P122-125.pdf (дата звернення: 15.05.2024).

12. Клиба А.І., Кононенко Ж.А., Карнаухова Г.В. Економічні фактори виробничого середовища на підприємстві. *Економіка сьогодні: проблеми моделювання та управління*. Матеріали XIII Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції. 22–23 листопада 2023 року. С. 333-337.

13. Монастирський Ю.Р. Сутність промислового потенціалу. *X International scientific and practical conference «Modern Trends in the Development of Scientific Space»* (February 14-16, 2024) Dresden, Germany, International Scientific Unity. 2024. С. 115-119.

14. Оверлок. URL: <https://sewtech.com.ua/uk/promislovi-shvejni-mashini/overloki-uk/6-nitkovi-overloki/> (дата звернення: 15.05.2024).

15. Організація виробництва : підручник / В. М. Кислий, С. М. Рибальченко, В. В. Сулим. – Суми : Сумський державний університет, 2023. С. 8-9, 40-41.

16. Пенська І. О. Організація планування операційної діяльності на підприємствах. *Ефективна економіка*. 2021. № 5. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8910> (дата звернення: 15.05.2024).

17. Писаренко С.В., Крупа О.П., Шиков О.С. Аналіз механізму формування та управління ефективністю виробництва сільськогосподарської продукції. *Економічні студії*. 2019. № 3. С. 109-114.

18. Польські бренди одягу вже тримають 10% ринку в Україні і хочуть зрости вдвічі. URL: <https://ua-retail.com/2024/01/polski-brendi-odyagu-vzhe-trimayut-10-rinku-v-ukra%D1%97ni-i-xochut-zrosti-vdvichi/> (дата звернення: 15.05.2024).
19. П(С)БО № 16 «Витрати». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00#Text> (дата звернення: 15.05.2024).
20. Ринок одягу в Україні: фактори попиту. URL: <https://pro-consulting.ua/ua/pressroom/rynok-odezhdy-v-ukraine-factory-sprosa> (дата звернення: 15.05.2024).
21. Ринок одягу та взуття в Україні: тенденції воєнного часу. URL: <https://pro-consulting.ua/ua/pressroom/rynok-odezhdy-i-obuvi-v-ukraine-tendencii-voennogo-vremeni> (дата звернення: 15.05.2024).
22. Розкрійний електроніж. URL: <https://sweika.com.ua/ua/30-promyshlennyeraskroynye-nozhi> (дата звернення: 15.05.2024).
23. Розкрійний стіл. URL: <https://angeli.net.ua/uk/raskrojnoe-oborudovanie/raskrojnye-stoly/> (дата звернення: 15.05.2024).
24. Синькевич Н., Краузе О. Економічний аналіз: перспективи розвитку в умовах діджиталізації економіки. *Галицький економічний вісник*. 2023. № 2 (81). С 7-15.
25. Скільки коштує реклама в «Інстаграм». URL: <https://elit-web.ua/ua/blog/skolko-stoit-reklama-v-instagrame> (дата звернення: 15.05.2024).
26. Сучасний стан ринку одягу в Україні. URL: <http://www.spilnota.net.ua/ru/article/id-3959/> (дата звернення: 15.05.2024).
27. Терлецька Ю.О., Лозовський І.А. Концепція ощадливого виробництва: цільові орієнтири та практичний досвід імплементації. URL: <https://previous.scientia.report/index.php/archive/article/view/1560> (дата звернення: 15.05.2024).
28. Тесля Д. Методичні підходи до оцінювання ринкового потенціалу регіону // *Вісник Сумського національного аграрного університету*. 2019. № 4 (82). С. 166-171.
29. Фещин Т. Обґрунтування виробничої програми підприємства. URL: https://elartu.tntu.edu.ua/bitstream/lib/41478/2/MNPKRSES_2023_Feshchyn_T-Substantiation_of_the_production_43-45.pdf (дата звернення: 15.05.2024).
30. Ціни на рекламу в facebook 2023. URL: <https://ifish.com.ua/ua/tsini-na-facebook/> (дата звернення: 15.05.2024).
31. Чернишов В.В. Сучасне розуміння поняття антикризового управління. *Економіка розвитку*. 2017. № 1. 21-24.
32. Шашина М.В., Мосійчук Д.О. Параметричні характеристики сталого розвитку підприємства. *Ефективна економіка*. 2022. № 3. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/3_2022/4.pdf (дата звернення: 15.05.2024).
33. Швейна машина. URL: <https://sewtech.com.ua/uk/promislovi-shvejni-mashini/2-golkovi-mashini-chovnikovogo-stibka/> (дата звернення: 15.05.2024).

34. Melnyk Y., Voloshchuk L., Stepanova T. Formation of innovation-investment integration strategy for industry development under globalization conditions. *Baltic Journal of Economic Studies*. 2018. № 4(5). URL: <http://www.baltijapublishing.lv/index.php/issue/article/view/559/pdf> (дата звернення: 15.05.2024).
35. Textile Industry In Ukraine. Ukraine Textile Apparel Business Overviews. URL: <https://www.textileinfomedia.com/textile-industry-in-ukraine> (дата звернення: 15.05.2024).